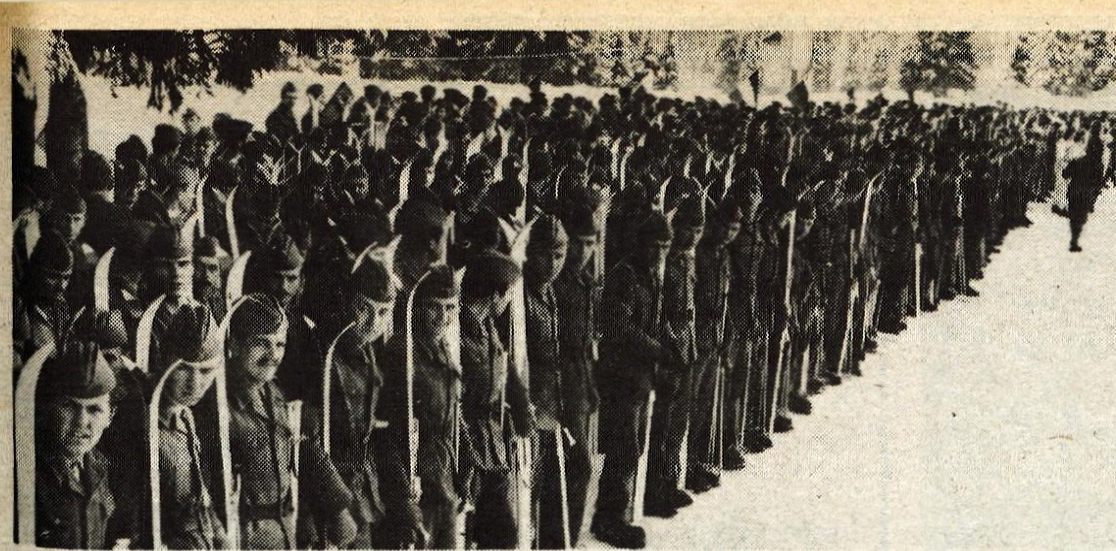

POKLJUKA — V soboto in nedeljo je bilo na Pokljuki I. športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja. Po predaji raporta je prvenstvo odprl generalpodpolkovnik Jože Ožbolt. »Pokaži te vse kar največ morete in športno se borite.« je zaželel več kot stotim tekmovalcem. (—jg) — Foto: F. Perdan

Leto XXX. — Številka 16
TRIDESET LET 1947–1977
Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
urednik Igor Slavec — Odgovorni ured-
nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 1. 3. 1977
Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

I. zimsko športno prvenstvo LJA O

Srčne borbe na poključskih smučiščih

Na Pokljuki je bilo v soboto in nedeljo I. zimsko športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja — Prvenstvo je odprl generalpodpolkovnik Jože Ožbolt — Največ uspeha za člane ekipe Kranja — Najboljši gredo na vsearmadno prvenstvo na Kopaonik

Pokljuka — Pokljuka je bila minulo soboto zares enkratna. Debela snežna odeja se je v mrzlem jutru lesketala v soncu, sneg pa je kar škripal pod nogami. V zgodnjem dopoldnevu sicer smučarjev na poključskih smučiščih še ni bilo, zato pa je bilo toliko bolj živo pri poključski vojašnici, tam, kjer je bila slovesna otvoritev I. zimskega športnega

prvenstva ljubljanskega armadnega območja. Vzdušje tu je bilo zares enkratno. Tekmovalci so se ob našem prihodu, mimogrede povedano na Pokljuko zaradi poledice ni bilo niti malo lahko priti, že pripravljali na prve starte, na prva tekmovanja, pričakovali pa so tudi mnoge goste. In res jih ni bilo malo. Svoje soto-variše so prišli vzpodbujati, da bi do-

segli čimboljše rezultate mnogi voja-ki iz enot od blizu in daleč ter drugi ljubitelji zimskega športa.

Otvoritevna svečanost se je začela z jugoslovansko himno in dviganjem slovenske zastave. Nato pa je po uvodnih besedah o pomenu tovrstnih tekmovanj spregovoril načelnik štaba ljubljanskega armadnega območja generalpodpolkovnik Jože Ožbolt. Govoril je o pomenu športa v naši armadi, o velikem pomenu športa za mlade fante. »Pokažite vse kar največ morete in športno se borite,« je ob koncu svojega go-vo-ra dejal generalpodpolkovnik Jože Ožbolt in nato svečano odprl prven-stvo.

Prvi so se pognali v smučino tek-movalci, ki so se prijaviли za tekmo-vanje v štafetnih tekih. Že po prvi predaji je bilo jasno, da zmaga lahko uide ekipi Kranja le zaradi more-bitne izredne smole. Toda smole ni bilo in ekipa Kranja je ostale tek-movalce prehitela za cel krog.

Tudi v biatlonu in veleslalomu so slavili Kranjčani.

»Zavedamo se, da so športna tekmovanja za našo armado veli-kega pomena,« je poudaril na kratkem razgovoru z novinarji gene-ralspodpolkovnik Jože Ožbolt. »Zato temu področju v zadnjem času posvečamo vse večjo pozornost. V prihodnosti pa bo mogoče na-praviti še velik premik naprej. Seveda pa bo ob tem potrebno veliko sodelovanja. Predvsem s starši in šolami. Vrhunske šport-nike, ko pridejo na služenje voja-škega roka, že poznamo. Toda mi želimo odkriti tudi nove talente. Kajti zavedamo se, da sta šport-na in telesna usposobljenost velikega pomena za našo JLA, za naš splošni ljudski odpor.«

Nadaljevanje na 16. strani

V tekmovanju štafet 4 x 5 kilometrov je premočno zmagala ekipa Kranja. Miran Gabrovce, Anton Špurej, Branko Grile in Mirko Gabor so bili nepremagljivi. Drugouvrščeno ekipo so pustili »zadaja« več kot za eno uro. Na sliki: predaja štafete.

Predstavniki Gorenjske o gorski reševalni službi

Če vemo za slabosti, jih odstranimo!

Postaja Gorske reševalne službe Kranj je zadolže-na, da skupno z drugimi gorenjskimi postajami GRS pripravi gradivo o položaju gorenjskih gor-skih reševalcev za zasedanje predsedstva skupšči-ne gorenjskih občin in za organe, zadolžene za varnost, obrambo in družbeno samozaščito

Kranj — Razgovor, ki so se ga udeležili predstavniki skupščine go-renjskih občin, medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko in postaje Gorske reševalne službe iz Kranja, je po-novno opozoril na nerešena vpraša-nja reševalne službe v gorah, ki je ne gre jemati ozko, kot pravi ime, tem-več kaže upoštevati, da je za reševa-nje v gorah izveščena služba dobro-došla tudi v primerih naravnih in drugih nesreč, pa naj si bo v nevar-nosti človeško življenje ali imovina. Zato bo treba najprej opredeliti po-ložaj in vlogo Gorske reševalne služ-be in poskrbeti za zadostne ter traj-ne vi- re financiranja.

Če vemo za slabosti in težave GRS, jih odstranimo, so dejali na omenjenem razgovoru, saj smo že nekajkrat ugotovili, da Gorenjska brez izurjene reševalne službe ne more! Njen pomen kaže ocenjevati iz najširših družbenih stališč, saj ne gre le za reševanje v gorah, temveč za dragoceno pomoč, ki so jo hrabri možje voljni nuditi tudi v številnih drugih primerih in izrednih stanjih. Dogovoriti se bo treba, kaj pomeni gorska reševalna služba v planinski organizaciji in v sistemu varnosti, družbene samozaščite in ljudske obrambe, in razčistiti odnose med GRS, skupščinami občin, delovnimi organizacijami in drugimi družbe-nimi organizacijami ter organi. Oce-niti je treba, so menili na sestanku, kakšno reševalno službo družba po-trebuje in potem snovati načine uve-

ljavitve in utrditve njenega polo-žaja. Brez upoštevanja potreb in možnosti kaj lahko zaidemo v drugo, prav tako škodljivo skrajnost.

Gorski reševalci, ki že nekaj let opozarjajo na neurejen položaj v de-lovnih kolektivih, razen redkih iz-jem, na težave pri uveljavljanju pla-čanih dopustov med akcijami, na iztrošeno opremo in težave pri nje-nem nakupu itd., so veseli zanima-nja gorenjskih pokrajinskih organov za njihov položaj in težave. Zato so se tudi sami voljni vključiti v razreševanje. Da bi se stvari še hitreje premaknile, je kranjska postaja GRS zadolžena za izdelavo ocene se-danega položaja gorenjskih postaj GRS, ob sodelovanju načelnikov po-staj GRS iz drugih občin. Gradivo se bo znašlo na mizi predsedstva skup-ščine gorenjskih občin, ki je med prvimi sklenila celovito pristopiti k urejevanju družbenega, samo-upravnega in materialnega vpraša-nja gorskega reševanja!

J. Košnjek

Naročnik:

ŽELEZNIKI — Referendum v krajevni skupnosti Železniki je uspel. Udeležba na vseh šestih voliščih je bila zares dobra. Prebivalci s tega področja so se pač zavedali, da je njihove »prometne žile« potrebno na vsak način urediti. To pa bo mogoče seveda le s skupnimi močmi. Že v bližnji prihodnosti bo tako odpravljeno tudi tole ozko »grlo« med Češnjico in Ze-lezniki. (—jg) — Foto: F. Perdan

Za boljše ceste

Referendum v Železnikih uspel

Železniki — Prek 2200 prebival-cev krajevne skupnosti Železniki, volilnih upravičencev, se je v nedeljo na referendumu odločalo o uvedbi krajevnega samopriskrbe. Z zbra-nim denarjem nameravajo Železni-karji izboljšati ceste skozi kraj, iz-boljšati ceste proti okoliškim kra-jem, urediti pokopališče na Zalem logu in opraviti še nekatera druga komunalna dela.

Referendum je uspel. Že do sredine dopoldneva je glasovalo na šestih voliščih — na dveh v Želez-nikih, na Zalem logu, v Podlonku, Martinj vrhu in Ojstrem vrhu — več kot dve tretjini volilnih upravičen-cev. Kmalu po poldnevu so člani vo-lilne komisije že lahko zaprli volišče

v Ojstrem vrhu, kjer je bila udeležba 100-odstotna in so bili vsi prebivalci »za« uvedbo krajevnega samopri-spevka, ter v Podlonku, kjer je »za« glasovalo 93,6 odstotka volilcev. Tudi drugod rezultati niso bili dosti slabši. Na Zalem logu je bilo »za« 88 odstotkov glasovalcev v Martinj vrhu 73 odstotkov, v Železnikih (kul-turni dom) 91 odstotkov in na Češnji-ci (zadružni dom) 87,5 odstotka.

Prebivalci krajevne skupnosti Ze-lezniki bodo plačevali samopriskr-bev do 1. marca 1982, delovne orga-nizacije s tega področja pa po po-sebnem sporazumu do konca 1982. leta.

—jg

Mirko Gabor je v tekmovanju štafet na 4 x 5 kilometrov dosegel najbolj-ši čas. V štafeti ekipe Kranja je tekel v zadnjem delu proge.

XVI. MEDNARODNI KMETIJSKI IN GOZDARSKI SEJEM OD 8. DO 17. APRILA

Tito prvi član

Na slavnostni seji Akademije znanosti in umetnosti Črne gore so izročili predsedniku SFRJ Josipu Brozu-Titu listino o njegovi izvolitvi za prvega člana te najvišje znanstvene ustanove v republiki. O življenjski poti predsednika Tita je ob tej priložnosti spregovoril predsednik akademije dr. Bratko Pavičević.

Podeljene nagrade Moše Pijadeja

V petek so v prostorih ljubljanskega magistrata na slovesnosti, ki so se je poleg predstavnikov republiških in pokrajinskih novinarskih organizacij iz vse Jugoslavije udeležili tudi nekateri slovenski vodilni družbenopolitični delavci, med njimi France Popit, Janez Vipotnik, Vinčo Hafner in Tone Kovič, podelili novinarske nagrade »Moša Pijade« za leto 1976. Prejeli so jih Čedo Kisič, Mahmud Konjodžić in Drago Košmrlj.

Novi šolniki

Pedagoška akademija v ljubljani nadaljuje tradicijo, da dekan čestita hkrati vsem diplomantom, ki so končali študij v preteklem letu. Tako so v soboto izročili diplome 233 diplomantom te akademije. Med njimi je 65 takšnih, ki so študij končali ob delu. Največ mladih učiteljev in to kar 83, se je usposobilo za pouk v nižjih razredih. Za razredni pouk pa v zadnjem času najbolj primanjkuje kadra.

Mladi v pripravah na LO

Delo mladine idrijske občine je v zadnjem času zelo zaživelo. To so ugotovili tudi na tridnevem seminarju, ki so ga pripravili v hotelu Bor na Črnem vrhu in se ga je udeležil tudi predsednik slovenske mladine Ljubo Jasnič. Na seminarju so se pogovarjali o vključevanju mladih v priprave na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

Petsto mladih po poteh XIV. divizije

Okoli 500 mladincev, pripadnikov teritorialnih enot, planincev, tabornikov, borcev in rezervnih vojaških starešin iz Velenja ter pobratenih občin Vrnjačka Banja, Split in Novi Travnik ter iz Slovenije gradca in Dravograda se je po dvodnevem pohodu po poteh legendarne Stirinajste v nedeljo zbralo na mitingu na Graški gori. Mladi so tako počastili 40-letnico prihoda tovariša Tita na vodstvo partije, njegovo 85-letnico in 40-letnico ustanovitve KPS.

Najboljši radioamaterji

Na slovesnosti ob zaključku tekmovanja jugoslovanskih radioamaterjev za Memorial Pohorja, ki ga vsako leto pripravi radio amaterski klub Pohorski bataljon iz Slovenske Bistrice, je bil najboljši radio klub Brata Ribar iz Djakova. Med klubskimi postajami pa se je najbolje uvrstil radio klub iz Novega Beograda, med osebnimi radijskimi postajami pa je zmagal Boško Djurica iz Ptuja.

Še eno sejmišče

Z namenom, da bi posodobili poslovanje z rabljenimi avtomobili, so na prodajnem prostoru Slovenije avta na Vilharjevi cesti v Ljubljani odprli drugo tržnico rabljenih avtomobilov. Ta obsega približno 600 kvadratnih metrov prodajne površine in je na njej prostora za 400 do 500 vozil. Slovenija avto med drugim na željo prodajalcev oziroma kupcev avtomobile tudi strokovno oceni in pomaga pri sklepanju kupoprodajnih pogodb.

Iskrino tovarno merilnih instrumentov v Otočah so v četrtek, 24. februarja, opoldne obiskali starešine iz vojašnice Bohinjska Bela v radovljiški občini. S predstavniki vodstva tovarne in družbenopolitičnih organizacij so se pogovarjali o organiziranosti te Iskrine temeljne organizacije združenega dela in o uresničevanju zakona o združenem delu. Z zanimanjem pa so si ogledali tudi proizvodnjo v tovarni. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Jesenice

V sredo, 2. marca, bo redna seja izvršnega sveta skupščine občine, na kateri bodo razpravljali o predlogu sporazuma o zagotovitvi in razporejanju sredstev za kopalniško zdravljenje borcev NOV pred 9. septembrom za jeseniško občino, o poročilu o delovanju gradbenega odbora za šolski center Plavž, o delu in poslovanju Biroja za urbanizem in stanovanjsko poslovanje, o predlogu odloka o oblikovanju stanarin v letu 1977, o predlogu za povišanje stanarin za leto 1977, o spremembi odloka o merilih za ugotovitev nove vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj na območju občine, o prenosu pravice uporabe stanovanj na območju občine ter o nekaterih drugih vprašanjih. D. S.

Na redni seji komiteja, ki bo 5. marca, bodo razpravljali o predlogu programa prireditve ob 40-letnici KPS, o oceni uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih na območju občine, o nekaterih idejnihopolitičnih vidikih usklajevanja in skupnega uresničevanja interesov delovnih ljudi in občanov v medobčinskem sodelovanju, o uveljavljanju sodišča združenega dela in družbenega pravo-branilca samoupravljanja ter o družbenem dogovoru o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini.

Na zadnji seji osnovne organizacije ZK Koroška Bela so razpravljali o programu prireditve ob 40-letnici KPS v krajevni skupnosti, o kulturni akciji v občini, o evidentiranju možnih kandidatov in o nekaterih drugih vprašanjih. Člani so se zavzeli, da bo praznovanje pomembnih obletnic v krajevni skupnosti potekalo v več oblikah in se zaključilo s slavnostno sejo v krajevni skupnosti. D. S.

Kranj

Kot smo obširno poročali že danes teden, se bodo jutri, 2. marca, popoldne v Kranju sestali na seji delegati vseh treh zborov občinske skupščine. Najpomembnejši točki dnevnega reda bosta razprava o poročilu o uresničevanju delegatskih odnosov in delegatskega sistema v občini in razprava o poročilu o uresničevanju programa gradnje objektov v krajevnih skupnostih v občini.

V četrtek, 3. marca, popoldne se bo v stavbi kranjske občinske skupščine sestel zbor delegatov kranjske ribiške družine. Pregledali bodo delo v enoletnem obdobju in potrdili ribolovni režim za letos. Sprejeli bodo tudi gospodarski finančni načrt za letos in izvolili enega člana v izvršni svet ribiške družine. A. Ž.

Radovljica

Na 34. redni seji se bo v četrtek, 3. marca, popoldne sestala komite občinske konference zveze komunistov. Na seji bo najprej razprava o kratki oceni gospodarstva v radovljiški občini, nato pa bodo spregovorili o nekaterih idejnihopolitičnih vidikih medobčinskega sodelovanja. Podana bo tudi informacija o tekočih aktualnih vprašanjih in sicer o usmerjenem izobraževanju, praznovanju 40-letnice, združevanju v tekstilni industriji in drugem.

Sicer pa je ta teden v radovljiški občini na programu več pomembnih sestankov. Po podatkih izvršnega odbora predsedstva občinske konference socialistične zveze bo danes popoldne seja izvršnega odbora skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju. Jutri opoldne se bo sestel izvršni odbor stanovanjske skupnosti, popoldne pa bo med drugim še seja aktivna sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov. V četrtek pa se bodo sestali svet za ljudsko obrambo, komisija za mednarodne odnose pri komiteju občinske konference zveze komunistov, izvršni svet občinske skupščine in komisija za črne gradnje. V petek popoldne bo najprej seja izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL, popoldne pa seja konference delegatov skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Že včeraj (ponedeljek) popoldne pa je bila četrta seja komisije za sodelovanje z delavci na začasnem delu v tujini. A. Ž.

Škofja Loka

V sredo, 23. februarja, je bila v Škofji Loki redna letna skupščina občinskega odbora sindikata delavcev pri škofjeloškem občinskem sindikalnem svetu. Člani odbora so na njej najprej spregovorili o delu v preteklem letu, nato pa so sprejeli program dela sindikata delavcev kovinske industrije v letošnjem letu. Dogovorili so se o pripravi letnih skupščin občinskega sindikalnega sveta, delu delegatov in delegacij v sindikatu ter samoupravnih organih, usposabljanju koordinacijskih odborov v organizacijah združenega dela za priprave na volitve v prihodnjem letu, evidentiranju delegatov v zboru skupščine in samoupravne interesne skupnosti, izobraževanju delegatov sindikalnih organov, delu na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite, na področju kulture, inovacijskih dejavnosti in razvoja stanovanjskega gospodarstva v občini, spregovorili pa so še o izpopolnjevanju sindikalne organiziranosti, delovnih in življenjskih pogojev delavcev, sindikalni listi ter pripravah na občne zборе osnovnih organizacij sindikata.

Jutri ob 9. uri bo v hotelu Transturist v Škofji Loki posvet medpanožnega odbora sindikata delavcev elektroindustrije in zveznega odbora sindikata industrije in rudarstva. Na posvetu se bodo pogovarjali o delitvi osebnih dohodkov v industriji in rudarstvu. -jg

Tržič

Pretekli teden je bila v Tržiču 36. seja komiteja občinske konference ZKS, na katero so bili vabljeni tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij. Člani komiteja in gostje bi morali razpravljati o medobčinskem sodelovanju, vendar so menili, da kaže z razpravo o tem pomembnem dokumentu počakati in ga pred tem temeljito pretehtati, oceniti in dopolniti. Člani komiteja so menili, da kaže v dokument o medobčinskem sodelovanju vključiti tudi medobčinsko sodelovanje tržičke občinske organizacije ZB. O medobčinskem sodelovanju bo komitej ponovno razpravljal na današnji seji.

V petek, 25. februarja, je bila v Tržiču okrogla miza o sodobnih osvobodilnih gibanjih v svetu, ki jo je pripravila komisija za mednarodno sodelovanje pri občinski konferenci ZSMS Tržič. Na okrogli mizi so razen Tržičanov sodelovali tudi študentje iz azijskih in afriških dežel, kjer se še vedno bore za neodvisnost. Na prireditvi so prikazali tudi krajši film o teh gibanjih. Razen tega so v Tržiču uspešno prodajali posebne nalepke o osvobodilnih gibanjih. Izkupiček so namenili pomoči Palestincem in narodom Zimbabveja in Namibije ter nekaterim drugim dežel, kjer se še vedno bijejo za neodvisnost in svobodo.

V petek, 4. marca, bo redna letna konferenca občinske organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije Tržič. Mladi Tržičani bodo na konferenci sprejeli programsko usmeritev organizacije mladih in organov občinske konference ZSMS. Na konferenci bodo sprejeli tudi pravila mladinske kviza, ki ga nameravajo pripraviti v počastitev 40. obletnice ustanovitve KPS, 40. obletnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in 85. obletnice njegovega rojstva. K viz pripravlja predsedstvo občinske konference ZSMS Tržič. -mv

Komisija za izvedbo postopka za spremembo imena podjetja pri OZD Športmetal Jesenice

objavlja na osnovi sklepa zbora delavcev z dne 25. 2. 1977

razpis

- za sestavo novega imena OZD Športmetal Jesenice
- za izdelavo osnutka zaščitnega znaka

1.

Ime delovne organizacije mora označevati kovinsko predelovalno dejavnost podjetja (oprema za hleve proste reje, okovje za pohištvo — kavče, gradbeno ključavničarski izdelki, galanterijski izdelki, karo mreže); biti mora kratko, zvočno in lahko izgovorljivo. Obenem naj bo izvirno in naj ne bo povzeto po drugi OZD ali TOZD v SFRJ.

2.

Zaščitni znak podjetja mora biti izdelan na predlagano varianto imena delovne organizacije. Osnutek naj bo barven in v dveh velikostih: približno 10 x 10 cm in 2 x 2 cm.

3.

Najboljša predloga za novo ime in zaščitni znak podjetja, ki bosta izbrana, bosta nagradjena:

- osvojeni predlog za novo ime s 500.00 din
- osvojeni predlog za zaščitni znak s 500.00 din

4.

Rok za sprejem predlogov je do 12. 3. 1977. Vsi predlogi morajo biti poslani na naslov: Športmetal Jesenice, Ledarska ul. 4, 64270 Jesenice z oznako »Predlog za novo ime«.

Deset odstotkov zaposlenih komunistov

Na zasedanju konference ZKS v Tržiču so ocenili uresničevanje sklepov 5. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in ponovno opozorili na slabosti organizacije

Tržič — Tržička konferenca ZKS je pretekli teden ocenila uresničevanje sklepov 5. seje CK ZKS na osnovi gradiva, ki ga je pripravila posebna delovna skupina komiteja in opozorila na slabosti v organizaciji ter izdvojila pozitivne premike v organiziranosti tržičskih komunistov. Ocena uresničevanja sklepov 5. seje CK ZKS ugotavlja, da je v osnovnih organizacijah ZK čutili premalo lastnih pobud in preveč čakanja na akcijske predloge višjih forumov ZK. Ta slabost je še posebej očitna v osnovnih organizacijah po krajevnih skupnostih. Na tržičski konferenci so bili kritični tudi do obveščanja v Zvezi komunistov. Večina informacij je pogosto zakasnelih, boljše pa bodo morale biti tudi vezi med osnovnimi organizacijami in komitejem.

Ko v Tržiču ocenjujejo aktivnost komunistov, ugotavljajo, da jih je kar 149 od skupno 635 članov ZK brez funkcij. Nekateri, predvsem starejši, imajo za to opravičilo, dobra polovica pa za neaktivnost ne more najti opravičila. Osnovne organizacije so do nekaterih članov preveč popustljive, kar ni v skladu z dokumenti Zveze komunistov. Zgolj udeležba na sestanku ni edino merilo za aktivnost komunistov, so poudarili na konferenci. Še kritičnejše obravnave pa bodo morali biti deležni tisti komunisti, ki so brez dolžnosti ali se le-teh branijo.

Vzpodbudne podatke navaja ocena uresničevanja sklepov 5. seje CK ZKS v tržičski občini. Lani je bilo v Zvezo komunistov sprejetih 62 Tržičanov. Njihova sestava pove, da jih je kar 65,5 odstotka neposrednih proizvajalcev, da je med njimi več kot 70 odstotkov mlajših od 27 let in da je med 62 sprejetimi v ZK kar 44,2 odstotka žensk. Tako je sedaj med vsemi zaposlenimi v tržičski občini že 10,8 odstotka ko-

munistov, kar je v primerjavi z letom 1975 vzpodbuden napredek. Vseeno pa kaže okrepiti vezi med osnovnimi organizacijami v delovnih kolektivih in aktivom komunistov-delavcev in še zboljšati zastopnost žensk in mladih v Zvezi komunistov.

Na konferenci so soglašali z oblikovanjem posebne komisije, ki bo preučila prostorske in materialne možnosti delovanja osnovnih organizacij ZK predvsem v krajevnih skupnostih. Komisija ZK bo skušala skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami zagotoviti osnovne pogoje za delovanje ZK in drugih družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti.

J. Košnjek

Gorenjski planinci se povezujejo

Kranj — Pretekli četrtek se je sestala komisija medobčinskega odbora gorenjskih Planinskih društev, katere naloga je oblikovanje predloga za sestavo koordinacijskega organa gorenjskih Planinskih društev. Komisija je izdelala dva predloga, o katerih bo v prihodnosti govorila po Planinskih društvih. Prvi predlog, za katerega se je ogledala tudi komisija, pravi, naj bo koordinacijski organ gorenjskih Planinskih društev sestavljen na delegatski osnovi. V njem naj bi bil po en delegat iz vsake občine, izvoljen v društvih v občini oziroma v zvezi Planinskih društev, ki jih bo treba oblikovati v občinah, kjer deluje več Planinskih društev. Drugi predlog pa ohranja sedanji medobčinski odbor gorenjskih Planinskih društev. Komisija se bo odločala za končni način sodelovanja in usklajevanja dela med PD na Gorenjskem po javnih razpravah v društvih. -jk

Staro šolo urejajo

Tržič — V tržičski občini so decembra lani delovni ljudje in občani ter delovni kolektivi na referendumu izglasovali nov samoprispevek. S tem se je prižgala »zelena luč« za urejevanje in modernizacijo izpraznjene osnovne šole heroja Bračiča v mestu Tržiču, ki jo je skupščina namenila družbenim dejavnostim. Načrti za ureditev stare šole bodo kmalu izdelani, oblikovan pa je tudi odbor za vodenje modernizacije. Kaže, da bo stara Bračičeva šola nared že do letošnjega 5. avgusta, ko praznuje Tržič občinski praznik.

V Bračičevo šolo se bodo preselile tudi skupne službe samoupravnih interesnih skupnosti, kar v Tržiču že nekaj časa želijo. Sedaj ima namreč vsaka interesna skupnost svojo administracijo in druge strokovne službe, kar vzame precej denarja. Združene službe bodo cenejše in učinkovitejše. -ik

Oddolžitev revolucionarki Mokorelovi

Tržič — V tržičski občini že več let razmišljajo, kako bi se najlepše oddolžili spomenu na pokojno revolucionarko Tončko Mokorelo iz Tržiča. Nekateri so že pred leti predlagali, da bi po njej poimenovali vzgojno-varstveno ustanovo ali eno od osnovnih šol, ulic ali podobno. Zadnje čase pa so se družbenopolitične organizacije odločile predlagati, da bi po Tončki Mokorelovi poimenovali osrednjo vzgojno varstveno ustanovo v Tržiču, ki združuje vrte na gradu, pri Peku in v Bistrici. Kmalu se jim bo pridružil še nov vrt v Križah. Poimenovanje po revolucionarki bo opravljeno ob otvoritvi novega vrtca v Križah. -jk

Akcijski program

Jesenice - Na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS Jesenice so sprejeli akcijski program, po katerem naj bi se vsi komunisti na vseh področjih zavzemali, da bo skrb za kulturno življenje delavcev in občanov ter kultura dela postala sestavni del družbenih načrtov. Kulturno naj bi obravnavali kot del družbene dejavnosti in ne kot porabnico združenih sredstev, temveč kot soustvarjalko družbene reprodukcije. Člani Zveze komunistov v kulturnih organizacijah, društvih in v ostalih kulturnih dejavnostih naj bi s stalnim izobraževanjem skrbeli za idejno-politično izpopolnjevanje komunistov, si prizadevali za odprto vseh umetniških dejavnosti, za čim boljše povezanost teh dejavnosti ter za primerno kadrovanje v kulturi. Kadrom v kulturi naj bi priznali povsem enakopraven položaj.

Kultura mora postati sestavni del življenja in dela, zato naj bi za pri-

merno vzgojo poskrbeli že v šoli, posebno v celodnevni osnovni šoli. Precejšnja ovira za nadaljnji razvoj kulturnih dejavnosti v občini so predvsem prostori, zato naj bi te probleme še intenzivneje razreševali. Komunisti v občini naj bi skupaj s komunisti, ki delujejo v kulturnih dejavnostih, v letošnjem letu predvsem postopno začeli ustanavljati temeljne skupnosti za posamezne kulturne dejavnosti in s tem poglobljali demokratične odnose na posameznih področjih kulturnih dejavnosti. Komunisti kulturne skup-

nosti pa naj bi razreševali še vse tiste probleme, ki zavirajo uveljavljanje delegatskih odnosov.

O problemih kulture bodo na Jesenicah še razpravljali in sicer občinska konferenca ZKS o najbolj perečih vprašanih kulturno umetniškega udejstvovanja ter občinska konferenca SZDL potem, ko bodo o teh vprašanih razpravljali tudi mladina, člani ZB, sindikat ter vse krajevne konference SZDL. O problemih kulturnih dejavnosti pa bodo razpravljale tudi vse osnovne organizacije ZK. D. S.

Težave prebivalcev KS Gorjuše-Koprivnik

Na javni tribini krajevne konference SZDL Gorjuše-Koprivnik je tekla beseda o številnih težavah v tej najbolj zaostali krajevni skupnosti v radovljški občini. Sklepna ugotovitev je bila, da zaradi slabih prometnih in telefonskih zvez, zaradi slabe preskrbe z živili in nenehnega zapostavljanja pri vzdrževalnih delih (glede pluzenja ceste v dolino), ta krajevna skupnost z okrog 400 prebivalci, ne more več sama reševati svojih problemov. Rečeno je bilo, da tokrat ne gre več zgolj za razvoj teh odročnih krajev, marveč za njihov obstoj.

Največji problem je prevoz v dolino. Vsak dan se vozi na delo v različne kraje okrog 65 krajanov; pri čemer niso všteti učenci višjih razredov osnovne šole, dijaki gimnazij in drugih srednjih šol. Avtobus pa vozi le enkrat na dan. Še večje težave pa so pozimi, ker ceste niso spluzene. Drug problem pa je telefonska povezava za hitro obveščanje ob različnih nesrečah, boleznih in podobno. Vse dosedanje obljube niso bile uresničene. Nekako tako je tudi glede

preskrbe s kruhom, ki ga dobivajo le dvakrat na teden in še takrat ni svež.

Življenje prebivalcev pa grenijo tudi odpadki po bližnjih poključskih gozdovih. Plačevanje višje zavarovalnine zaradi požarov in še kaj bi lahko našli. Zato mladi odhajajo v dolino. In kaj narediti? Potrebna bo širša družbena pomoč; tako občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij. Cestnega podjetja, podjetja PTT, podjetja Alpetour in podjetja Žito.

O problemih je že razpravljala izvršni odbor predsedstva občinske konference SZDL in nekatere konkretne rešitve posredoval občinski skupščini in drugim odgovornim predstavnikom. Dogovorjeno je že, da se cesta na Koprivnik in Gorjuše uvrsti v drugo prioriteto in da se tako zagotovi redno letno in zimsko vzdrževanje. Povečati je treba število prevozov avtobusov v dolino in nazaj. Čimprej je treba opraviti tudi meritve za brezžične telefonske zveze in javne govorilnice. Poskrbeti pa je treba tudi za redno preskrbo s kruhom in z drugimi živili.

Poživitev in povezava kmetijstva

V nedeljo se je v Lomu končala javna razprava o kmetijstvu v tržiški občini

Tržič - Javna razprava o kmetijstvu, ki so jo v tržiški občini pripravili v Križah, Podlublju in v

nedeljo v Lomu, je potrdila stališča in probleme kmetijstva v tržiški občini, ki so že dolgo znani. O njih je bilo govora v preteklih letih kakor tudi decembra lani na zasedanju komiteja občinske konference ZKS pred začetkom javne razprave.

Zaradi slabe strehe ogrožen pouk

Gorje - Prek 200 staršev se je na roditeljskem sestanku v osnovni šoli Bratov Žvan v Gorjah lahko prepričalo, da so bila nenehna opozorila učiteljev upravičena. Streha komaj dvanaest let stare šole namreč na vseh koncih pušča. Tako ne ogroža le pouka ampak tudi zdravje učencev in učiteljev.

Cepprav so že ob prvem tehničnem pregledu novozgrajene šole 1964. leta ugotovili kar 51 pomanjkljivosti, je gradbena inšpekcija še čez šest let ugotovila, da ni odpravljena skoraj nobena gradbena napaka. Tako je vodstvo šole vsa ta leta samo krpalo, kar se je pač zakrpati dalo. Streha pa pušča že od začetka. Zdaj je čisto popustila in nobeni poskusi ne zaležejo. Ravna streha je tako pokazala zobe. Posledice takšnega projektiranja pa zdaj prenašajo nič krivi gorjanski otroci in učitelji.

In kaj zdaj? Izobraževalna skupnost je o tem že seznanila radovljško občinsko skupščino. Kaže, da je edina rešitev, da se spremeni vrstni red uresničevanja investicijskega programa vzgojno-izobraževalnih in izobraževalnih objektov. Treba bo določiti vrstni red sanacijskih del in najti denar. Šola v Gorjah namreč sama ne more najeti posojila, potrebovali pa bi okrog 5 milijonov dinarjev. Menijo, da je edini izhod, da se združi denar namenjen za investicije za izgradnjo načrtovanih objektov za vzgojo in izobraževanje v občini. O tem bo moral pripraviti predlog koordinacijski odbor. Seveda pa bo pred tem treba celotno problematiko temeljito preučiti. Gotovo pa je, da bo najprej treba obnoviti streho in tako omogočiti normalen pouk.

Zgledno informiranje

Mi, člani uredniškega odbora našega tovarniškega glasila Naš informator smo res kaveljni z dolgoletno prakso na področju informiranja. Nikdar se nismo menili dalj kot pet minut o vsebini naše naslednje številke, izjema je le zadnji sestanek, kajti na novo izvoljeni član uredniškega odbora se je važičkal z nekimi svojimi pogledi na tovarniško informiranje.

»Na prvi strani,« je rekla odgovorna urednica Zinka, »bo govoril naš direktor, ki bo srednjeročni plan razvoja razčlenjeval tudi na naslednji strani. Na tretji bodo finančni pokazatelji in analize, na četrti poslovni uspeh, na peti bodo vodje TOZD predstavljeni v sliki in besedi, na šesti bodo stalne rubrike: prišli k nam, odšli od nas, čestitajo nam, o nas pišejo...«

»Tovariši,« je rekel na novo izvoljeni tip, »dajmo besedo delavcem, spremenimo malce koncept, direktor je govoril že v zadnji in v predzadnji številki...«

»Jok,« je rekla Zinka, »z delavci ni nič, s tistimi iz neposredne proizvodnje pa sploh ne. Ne bodo rekli drugega kot to, da je vse skupaj eno sranje in od kod nam za hudiča takšna izguba...«

»Saj, saj, to, to nam je potrebno,« se je ogreval mladi mož, mi pa smo se greli ob prijetnem sončku, ki je kukalo skozi okno in premišljevali o idealni smuki, »to je informiranje, to je informacija od vas in za vas. Nihče ne bere tistih dolgovestnih analiz, pokazateljev itd.«

»Pa zato berejo rubrike Poroke, Odšli, Prišli, Čestitke, O nas pišejo itd. Tovariši, Naš informator je bran, cenjen tovarniški list, ne suhoparen, bogat s fotografskim materialom. Fotograf Primož je poleg ostalega pripravil tudi krasne pokrajinske posnetke o prihajajoči pomladi in teden dni stikal za zvončki, ki kukajo izpod snega. Nikar brezglavo, naše delo je odgovorno, naporno, amatersko, a dovolj kvalitetno...«

»Zakaj pa ne bi,« je trmoglavila na novo izvoljena buča, »kritično spregovorili o problemih izobraževanja ob delu, o problemih ženske na delovnem mestu...«

»Kar,« se je posmihala Zinka, ki so jo čudne pobude malce zabavale, malce jezile, »kar poskusite dobiti uporabne analize in iz tistih črev napravite užiten povzetek. Kar pogovarjajte se z delavci za stroji, a ljubček, šele tedaj, ko boste VI odgovorni urednik.«

Krasen je bil naš časopis, v več izvodih je prihajal iz tiskarne pred vratarjeva vrata. Sem in tja ga je kdo pobral in vzel, tisoč izvodov smo zložili v skladišče poleg ostalih kupov prejšnjih števil. Zinka je več izvodov poslala okoli po občini, na pristojna mesta, direktor pa nas je zadovoljno trepljal po rami. Dejal je, da je Naš informator lahko za zgled vsem tovarniškim glasilom in da nadvse ceni naše uredniške napore in trud za kvalitetno, vsestransko, dosledno, aktualno informacijo od delavca in za delavca na delovnem mestu.

D. Sedej

TOZD Zdravstveni dom Tržič

objavlja prosto delovno mesto

patronažne medicinske sestre

za določen čas (za nadomeščanje v času porodniškega dopusta)

Nastop dela po dogovoru.

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je višja šola za medicinske sestre.

Prijave je treba poslati na TOZD Zdravstveni dom Tržič v 8 dneh.

TOZD Zdravstveni dom Kranj

objavlja prosti delovni mesti

dveh višjih fizioterapevtov

za določen čas (za nadomeščanje v času porodniškega dopusta)

Nastop dela po dogovoru.

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je višja šola za zdravstvene delavce - oddelek za fizioterapevte.

Prijave je treba poslati na TOZD Zdravstveni dom Kranj - kadrovska služba v 8 dneh po objavi.

Delovna skupnost skupnih služb Združenega zdravstvenega doma Kranj

razglašja prosto delovno mesto

pravnega referenta

za medsebojna razmerja v kadrovski službi

Pogoji za to delovno mesto so poleg z zakonom določenih še:

višja pravna šola, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj in 2-mesečno poskusno delo.

Pismene prijave s potrdili o izobrazbi je treba v 8 dneh od objave poslati na naslov: Združeni zdravstveni dom Kranj, Gosposvet-ska 10, Kranj.

Komisija za medsebojna razmerja v združenem delu

Veletrgovina Živila Kranj

TOZD Maloprodaja

objavlja naslednja prosta delovna mesta

1. KV kuharja
2. KV natakara
3. delavca v gostinstvu

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: KV kuhar, 1 leto delovnih izkušenj - poskusni rok 60 dni;

pod 2.: KV natakara, 1 leto delovnih izkušenj - poskusni rok 60 dni;

pod 3.: NK delavec v gostinstvu, 1 leto delovnih izkušenj - poskusni rok 30 dni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev je treba poslati v 15 dneh po objavi kadrovske službi VT Živila Kranj, Cesta JLA 6/IV.

J. Košnjek

S solidarnostjo do večjih dohodkov

Da bi lahko valorizirali osebne dohodke učiteljev, so priskočile na pomoč vse interesne skupnosti

Škofja Loka - Nizki osebni dohodki učiteljev in vzgojiteljev že vrsto let predstavljajo enega največjih problemov našega šolstva. Zlasti pa se ta problem kaže v vedno večjem številu nezasedenih delovnih mest oziroma v vse večjem pomanjkanju učiteljev. Lani so prejemki šolnikov, v poprečju za 20 odstotkov zaostajali za dohodki delavcev z enako šolsko izobrazbo v gospodarstvu ali za 14 odstotkov za delavci z enako izobrazbo v negospodarstvu.

Zato je republiška izobraževalna skupnost sprejela priporočilo, da bi občinske izobraževalne skupnosti po svojih možnostih valorizirale osebne dohodke učiteljev in sicer naj bi za to porabile tudi višje sredstev, ki so se na njihove račune natekli nad dogovorjeno mejo.

Tudi v Škofji Loki so v obeh zborih skupščine izobraževalne skupnosti to priporočilo sprejeli. Vendar bi bilo zvišanje dohodkov le malenkostno, če bi imeli na voljo le višek svoje interesne skupnosti. Zato so na pomoč priskočile tudi vse ostale občinske interesne skupnosti in so svoje višje odstopile izobraževalni skupnosti namensko za valorizacijo osebnih dohodkov šolnikov. Svoja sredstva so dale kot posojilo, vendar skupščine vseh samoupravnih skupnosti prav v teh dneh razpravljajo o tem, da posojila ne bi bilo treba vrniti. Le tako, menijo, lahko res-

nično pomagajo. Če bi izobraževalna skupnost morala izposojeni denar vrniti, bi ga ji zmanjkalo za letošnje izplačevanje osebnih dohodkov.

Tako je lahko izobraževalna skupnost s solidarnostno pomočjo vseh drugih samoupravnih skupnosti valorizirala osebne dohodke šolnikov za vse lansko leto in sicer za 14,2 odstotka.

Takšne osebne dohodke izplačujejo tudi letos. Kljub zvišanju pa še nikakor ne morejo biti zadovoljni, saj dohodki še vedno zaostajajo za prejemki delavcev v drugih gospodarskih in negospodarskih vejah. Učitelj s srednjo izobrazbo, ki ima nekaj let prakse in strokovni izpit, prejme za opravljeno 42-urno tedensko delovno obveznost, v katero so poleg pouka v razredu vštete tudi dopolnilne dejavnosti, dopolnilni pouk, razredništvo in priprave, 4023 dinarjev, učitelj s srednjo izobrazbo 4694 dinarjev in učitelj z visoko izobrazbo 5365 dinarjev.

L. Bogataj

259 novih stanovanj

Škofja Loka - V zadnjem petletnem obdobju so v občini zgradili 750 stanovanj, od tega 440 družbenih in 310 zasebnih. Vendar potrebujejo veliko novih stanovanj in ugotavljajo, da so v zadnjih letih preskromno načrtovali. Denar, namenjen za stanovanjsko izgradnjo, pa je bil delno nenamensko uporabljen.

Povečana skrb za varstvo okolja

V Aeru, TOZD Tovarna celuloze in papirja v Goričanah so v zadnjem času naredili pomembne korake v skrbni za ohranitev čistejšega okolja. Zgradili so vodočistilno napravo za odpadne tehnološke vode papirnice in celuloze. Naprava je grajena za kemijski sedimentacijski postopek, kjer bodo vodo iz papirnice očistili, da jo bodo lahko spuščali v reko Soro. Celulozne odpadne vode pa bodo tako očiščene, da jih bo možno odvajati v skupni kolektor kanalizacije, ki je v izgradnji od Medvoda do Broda.

Vodočistilna naprava filma Ruttner je veljala 11 milijonov dinarjev, zgradili pa so jo delavci ljubljanske Obnove. V nekaj letih bodo tako združene vse odpadne vode v kanalizacijskem omrežju, katerega izdatno sofinancirajo ter tako ne bo več odplak v reko Soro. Obratovanje vodočistilne naprave je zelo drago, saj bodo samo kemikalije veljale 6 milijonov dinarjev na leto. Ob tem se sprašujejo, zakaj morajo plačevati vodni prispevek, čeprav imajo svoja črpališča, vodočistilno napravo pa so morali plačati sami?

Tudi sicer reke Sore ne onesnažujejo več toliko, saj so namesto piritne postavili zvepleno peč, ki je odpravila odplake. Postavljena je naprava za obnovo zveplovega dvokisa, odpadno lužino pa predelujejo v pinotan. Za gorivo v novi toplotni uporabljajo mazut, katerega bodo po izgradnji plinovoda nadomestili s plinom, kar bo še večji prispevek k čistejšemu ozračju. -fr

Letos bo predvidoma zgrajenih 259 stanovanj v družbeni lasti oziroma 11.885 kvadratnih metrov stanovanjske površine v vrednosti 85 milijonov 553.500 dinarjev. Računajo, da bodo zgradili dve stolpnici v Podlubniku s po 55 stanovanji, 110 stanovanj na Trati in 29 stanovanj v Žireh. Letos pa bodo gradili družbena stanovanja tudi v Železnikih.

Enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu bo razdelila 88 stanovanj; od tega 20 stanovanj v stolpnicih v Podlubniku, 60 v Frankovem naselju in 8 v Žireh. Tako bodo uresničili občinski srednjeročni program, ki predvideva, da bo vsako četrto stanovanje solidarnostno. Precejšnja pa bo tudi zasebna stanovanjska gradnja, ki jo letos cenijo na okrog 50 milijonov dinarjev. D.S.

Kam z odpadki?

Ljubljana - Ljubljansko Gospodarsko razstavišče je februarja lani pripravilo pet posvetovanj o varstvu okolja, ki jih je dopolnila strokovna razstava tehničnih naprav za varstvo okolja. Še posebne pozornosti so bila deležna posvetovanja in naprave za predelovanje odpadkov.

Med 5. in 10. majem letos bo Gospodarsko razstavišče pripravilo že II. mednarodno razstavo pod naslovom »tehnika in okolje«. Pokrovitelji bodo stalna konferenca mest Jugoslavije, republiški komite za varstvo okolja, Gospodarska zbornica SRS in republiška raziskovalna skupnost. Razstava, združena z mednarodnimi strokovnimi predavanji in posvetovanji, bo največja tovrstna prireditelja na Balkanu in v Srednji ter Vzhodni Evropi. Posebna pozornost bo tudi letos veljala aktivnemu varstvu okolja, kamor sodijo tudi naprave za predelovanje odpadkov in druge čistilne ter sorodne naprave. Znano je namreč, da prav odpadki največ prispevajo k onesnaževanju okolja.

-jk

murha

Za dekleta, žene, mamice...

Lepo aranžirana darila in čestitke za 8. marec, dan žena, v naših prodajalnah v Lescah, na Jesenicah, na Bledu in v Radovljici.

Pridite!

Odbor za medsebojna razmerja
Central Kranj - TOZD Delikatesa
objavlja prosta delovna mesta:

1. za prodajalno »Hrib« Preddvor
prodajalec-ka 3 delovna mesta
2. za prodajalno »Delikatesa« Kranj
prodajalec-ka 1 delovno mesto

Pogoji: končana trgovska šola, 1 leto dela v trgovini, poskusno delo 30 dni

Delovna mesta so razpisana za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo svoje ponudbe v 10 dneh od dneva razpisa na naslov: Central Kranj, TOZD Delikatesa, n.sub.o. Kranj, Maistrov trg 11.

Izobraževanje ob delu

Radovljica - V radovljiški občini že nekaj časa razpravljajo o izobraževanju zaposlenih ob delu. Po sicer nepopolnih ocenah trenutno potrebuje spričevala o dokončani osemletki okrog 200 zaposlenih v radovljiški občini. Ker pa izobraževalna skupnost nima toliko denarja, predlaga dogovor z delovnimi organizacijami o skupnem financiranju tovrstnega izpopolnjevanja. Če se bodo dogovorili o tem, bodo še letos

ustanovili ustrezne oddelke pri delavski univerzi.

Uvesti nameravajo dopisno šolanje, pisanje seminarov, nalog in občasne učne posvete. Večji poudarek pa bi dali težjim predmetom kot so slovenščina in matematika. Pričakujejo, da bodo delovne organizacije podprle takšno izobraževanje ob delu in s tem omogočile tudi možnosti za tekoče izobraževanje ob delu, ki za zdaj v občini prav tako ni najbolje rešeno. JR

Dve pomembni statistični raziskavi

Z zakonom o združenem delu smo dosegli novo stopnjo v graditvi samoupravnih odnosov: ti odnosi državo sicer razbremenjujejo številnih obveznosti odločanja, hkrati pa ji nalagajo nove, kompleksne dolžnosti. Celice odločanja - temeljne organizacije združenega dela - morajo preskrbeti številne podatke, urejene tako, da odločanje v bazi omogočajo. Take naloge opravljajo dejavnosti splošnega družbenega pomena. V okviru te dejavnosti izvaja prav v tem četrletju Zavod SR Slovenije za statistiko dve pomembni raziskavi za združeno delo: Zaposleni v družbenem sektorju in Popis zavarovancev v družbenem sektorju.

Delavci v združenem delu so najpomembnejši proizvodni dejavnik. Za temeljite gospodarske analize in za razumno načrtovanje gospodarskega razvoja potrebujemo čimboljše in čimbolj individualne podatke za okoli 700.000 delavcev v družbenem sektorju. Sedanja razpoložljiva dokumentacija sloni le na sumarnih informacijah, individualnih podatkov pa skoraj nimamo. Z raziskavo o delavcih v združenem delu pa bomo zagotovili podatke za oblikovanje in vodenje perspektivne kadrovske politike in za analiziranje in uresničevanje dolgoročnih kadrovskih potreb na vseh ravneh od osnovne družbenopolitične skupnosti do federacije.

Za normalno delovanje dohodkovnega sistema je spoznavanje jasnih razmerij med delavci posameznih dejavnosti zelo pomembno. Elemente teh razmerij bo posredovala obdelana raziskava. S tem bomo lahko dosegli pravičnejšo delitev dohodka posameznih kategorij delavcev, ne nazadnje tudi po spolni strukturi.

Sistem zdravstvenega zavarovanja se je v SR Sloveniji razvijal bolj uspešno kot v drugih republikah. Tako z zdravstvenim zavarovanjem pokrivamo že vzpodbudno velik del prebivalstva. V zadnjih letih se je spreminjal tudi temelj zavarovanja. Spomnimo se samo sprememb v zavarovanju študentov in kmetijskih proizvajalcev. Tako razširjene oblike zavarovanja terjajo izpopolnitev evidenc in uvedbo registrov zavarovancev in njihovih družinskih članov. Ravno glede družinskih članov so bili podatki hudo pomanjkljivi in zakasneli. Popis zavarovancev poteka na račun zdravstvene skupnosti Slovenije. Zaradi poenostavitve in racionalizacije pa raziskavo organizira Zavod SR Slovenije za statistiko hkrati z raziskavo o združenem delu.

Obe raziskavi se vključujeta v enoten slovenski informacijski sistem, v katerem so posamezne skupine podatkov med seboj povezane prek matične številke enotnega registra organizacij in skupnosti, ki so jo konec minulega leta dobile vse enote v državi. Tako bo uporabnost podatkov kar najbolj raznovrstna.

Da bi bili podatki čim bolj uporabni, je organizator uvedel novost pri obdelavi obrazcev: le-ti so prilagojeni za uporabo optičnega avtomatiziranega čitalca, ki z mehkim svinčnikom vpisane številke sam odčitava in jih vnaša v spomin. Izpolnjevanje obrazcev zahteva sicer nekaj več pazljivosti, trud pa se bo ob nekajkrat hitrejši obdelavi hitro obrestoval. Organizacije združenega dela bodo tako prejele podatke veliko prej kot bi jih ob klasični obdelavi, če človeškega faktorja, ki se s tem načinom izključuje, niti posebej ne omenjamo. J. F.

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Anketa o vojaških poklicih

V šolskem letu 1974/75 je bila pri občinski konferenci SZDL v Kranju ustanovljena komisija za usmerjanje mladine v pedagoške šole, vojaške šole in šole za miličnike kadete. Osnovna naloga komisije je, da ugotovi, zakaj se mladi v tako majhnem številu odločajo za omenjene šole. Po dveh letih preučevanju smo ugotovili, da se je povečalo zanimanje za pedagoške poklice, odkar so na gimnaziji v Kranju odprli oddelke pedagoške gimnazije. Tudi za miličnike kadete se s kranjskega področja prijavlja že nekaj časa dovolj učencev. Na teh deficitarnih, kadrovsko slabo zasadenih področjih se je stanje izboljšalo, medtem ko je zanimanje za vojaške šole še vedno majhno. Komisija je zanimala, kje so vzroki za tako majhen interes za vojaške poklice. Predvidevali smo, da je eden od vzrokov najbrž slabo poznavanje vojaških poklicev.

Zato smo lani izvedli med učenci sedmih razredov anketo, ki naj bi to domnevo potrdila.

Učence sedmega razreda smo izbrali zato, ker so v osmem razredu že poklicno opredeljeni, poleg tega pa smo skušali ugotoviti poznavanje ravno pri učencih, ki se letos odločajo za poklice.

Anketirali smo 381 učencev iz osmih osnovnih šol v kranjski občini. Na vprašanje, ali so že kdaj razmišljali o vojaških poklicih, je pritrdilno odgovorilo 264 učencev ali 69 odstotkov. Skoraj polovico učencev (172) je slišalo o vojaških poklicih v šoli, 161 pa je dobilo informacijo pri starših. To nas opozarja, da bo potrebno še več načrtnega dela tako z učenci po šolah kot s starši.

Ker je bila v šolskem letu 1974/75 zgrajena nova vojaška gimnazija v Ljubljani, nas je zanimalo, ali so učenci s tem seznanjeni. Pritrdilne odgovore je dalo 352 učencev ali 92 odstotkov.

Na vprašanje, kje se šolajo vojaški kopenske vojske, ali obstaja tudi vojaška glasbena šola in za katere poklice se šolajo učenci v intendantski šoli v Sarajevu, smo dobili precej pravičnih odgovorov. Tako lahko sklepamo, da so učenci o vojaških poklicih dokaj seznanjeni.

Anketa je pokazala, da je učencem literatura o vojaškem življenju precej tuja, saj jo kar 65 odstotkov učencev ne bere, medtem ko televizijske oddaje o vojaških in filme iz vojaškega življenja spremljajo skoraj vsi učenci.

Učenci so v anketi navedli, da si želijo ogledov vojaških ustanov, da si žele čim več filmov o vojaškem življenju, predavanj in razgovorov z vojaški. Nekateri si celo žele ogled manevrov in praktičnega dela med vojaški, spoznavanja orožja in življenja vojakov.

Mojca Kraljič

Občni zbor KUD Sava Kranj

Ko je že kazalo, da se bodo po sicer uspešno zaključeni sezoni zasluženo počitnice za plesno sekcijo KUD Sava Kranj podaljšale tudi v začetek nove sezone, so se težave s prostori za vaje vendarle uredile. Folklorna plesna skupina si je morala namreč poiskati nove prostore za vadbo, potem ko so prostore, v katerih so doslej vadili, v Delavskem domu, začeli preurejati za knjižnico. V preteklih šestih mesecih so plesalci lahko imeli vaje v dvorani Dijaškega doma, ko pa je pogodba potekla, spet skupina ni vedela kako in kje nadaljevati. Prisiljene počitnice pa - kot se ve - škodijo tako telesni kondiciji, skupni zavesti,

skratka posledice bi bile lahko za skupino kaj čudne: no, do tega, da bi se razšla folklorna skupina, ki ima za seboj že več kot desetletje trdega in uspešnega dela, ki jo je pripeljalo med »prvoligaše« slovenske folklore, na srečo ni prišlo.

Po bolj ali manj neuspešnem trkanju na vrata kranjskih šol, ki imajo primerne prostore, ali telovadnice ali avle še proste v večernih urah, se je izkazalo, da imajo posluh za zadrege folklorne skupine Sava le na osnovni šoli Lucijan Seljak. Tu sicer raste že nekaj časa nov najmlajši rod kranjskih folkloristov: okoli 100 članov pionirske skupine se je že doslej lepo uveljavilo. Vodstvo šole je

menilo, da šolska avla ne bo pretesna še za 35 članov starejše in 30 članov mlajše plesne skupine. Tako zdaj kaže, da so folkloristi Save našli vsaj za daljši čas trden »tanc poden« - vsaka tla za ples pač niso primerna - kar jim doslej v enajstih letih obstoja ni šlo ravno od rok: v vseh teh letih so morali zamenjati namreč kar osem prostorov, pa ne po svoji krivdi.

Težave s prostorom za vadbo, ki je izvršnemu odboru društva napravil dosti sivih las, se je torej uredil še pred občnim zborom KUD Sava, tako da so člani lahko razpravljali o drugih zadevah. KUD Sava kot vemo sestavlja več sekcij: folklorna, tamburaški zbor Biserica, instrumentalisti, oktet in foto filmska sekcija. V društvu pa se je na novo vključila še sekcija za kulturne akcije, ki sicer obstaja že dlje časa v tovarni Sava in je zadolžena predvsem za kulturno dejavnost v kolektivu samem.

Iz poročil posameznih sekcij društva ni težko razbrati, da je bilo preteklo leto za vse sekcije uspešno, čeprav ne brez problemov. Folklorna skupina, ki je morda poleg tamburašev tudi najbolj na »očeh«, je bila lani glede na svoje dobro ime, ki si ga je s trdim delom ob dobrem vodstvu v teh letih priplesala, na turnejah v tujini kot sicer že večkrat doslej, nastopi pa so ogreli dlani gledalcem tudi doma. Že lani pa so sklenili povečati nastope pred domačim kranjskim občinstvom, ki jih - kot se je pokazalo - bolj malo pozna; manj kot recimo v Franciji, na Poljskem ali pri zamejskih Slovencih, kamor kot kulturni ambasadorji iz Kranja prenašajo etnografska izročila naših narodov.

Na teh nastopih folkloriste pogosto spremlja tudi tamburaški zbor iz Reteč, ki je lani izredno veliko nastopal tako doma kot na gostovanjih. Letos bodo tamburaši, ki jim podmladka ne manjka, proslavili 25-letnico svojega neprekinjenega delovanja. Na praznovanje 10-letnice se pripravljajo tudi savski oktet. Delovne načrte za letošnje leto so pripravile vse sekcije, delovne pa bodo samostojno, ali pa tesno med seboj povezano, kot na primer folklorna skupina in instrumentalisti ter tamburaši. Vsi skupaj pa si bodo prizadevali, da to kulturno amatersko delovanje ne bo namenjeno le njim samim, pač pa širšemu družbenemu okolju, ki kaže za kulturo razumevanje in si je želi.

L. M.

II. pevsko tekmovalje v Ljubljani

Ljubljanska operna hiša prireja 21. in 22. maja letos v Ljubljani II. pevsko tekmovalje mladih pevcev in pevk iz vse Slovenije. Namen tekmovalja je predvsem spoznati pevce, ki imajo željo, voljo in moč, da se posvetijo pevskemu poklicu. Pevska revija torej nima namena prešteti talente, temveč pridobiti pevke in pevce, za poklic, ki je v svetu visoko upoštevan, pri nas pa morda še najmanj doslej. Slovenci imamo, smo imeli in bomo imeli velik in bogat glasovni material; saj obsega »slovenska pevka armada« 199 moških zborov, 87 mešanih zborov, 27 ženskih zborov in 55 oktetov. V Sloveniji organizirano poje preko 12.000 pevk in pevcev.

Organizator tekmovalja namreč osvežiti solistični in zborovski kader ljubljanske in mariborske operne hiše, razen tega pa naj bi se na tem tekmovalju izbral tudi kader za druge profesionalne zборе pri nas, razen tega pa bo poskrbljeno za šolanje pevk in pevcev z zdravim in lepim glasom, saj je le tako zagotovljen nenehen dotok h glasbenim ustanovam.

Prijave za pevsko tekmovalje naj kandidati naslovijo do 30. aprila letos na naslov Opera in Balet SNG Ljubljana, Zupančičeva 1. V tekmovalnem programu mora pevec izbrati narodno pesem, samospev in arijo po lastni izbiri. Pogoji za tekmovalje pa so še naslednji: starost od 18. do 30. leta, normalna telesna razvitanost, posluh in glas ter pravočasna prijava glasbenih del, ki jih bo kandidat izbral. Nagrade letošnjega tekmovalja pa so naslednje: I. nagrada - stipendija na Glasbeni srednji šoli ali Akademiji za glasbo (pogoj je, da nagradjenec uspešno opravi sprejemni izpit ali že študira pri poznanih pevskih pedagogih), II. nagrada - takojšen sprejem v zbor (trimesečna poskusna doba), III. denarna nagrada (za šolane pevce in pevke, ki študirajo ali so že v poklicu) in sicer 5000 din, 3000 din in 1500 din. Izjemoma lahko dobi denarno nagrado tudi nešolani pevec.

Pomembna gledališka dogodka v Trzinu

Trzin - Zavod za kulturo in izobraževanje Trzin je tudi letos razpisal gledališke abonmaje. Prva abonmajska gledališka predstava je bila v petek, 18. februarja. V Cankarjevem domu se je z dvema predstavama Goldonijske »Pahljače« predstavilo Primorsko narodno gledališče iz Nove Gorice. Dvorana je bila obakrat polna. Do konca leta je načrtovanih še več abonmajske predstave. Trzinčanom se ne bodo predstavljala le gledališča iz drugih krajev, temveč je v abonma vključena tudi predstava trziškega Mladinskega gledališča, kar bo pomemben prispevek k popularizaciji amaterske kulture v trziški občini.

Zelo aktivno je tudi kulturno društvo Dolina-Jelendol. Njegovi člani so se v nedeljo, 20. februarja, predstavili z dramo Bele vrtnice. To je bila zahtevna predstava, ki so ji bili zavzeti gledališniki iz Doline in Jelendola kos. Z Belimi vrtnicami bodo gostovali tudi v nekaterih drugih krajih trziške občine, kar bo pomemben prispevek h kulturnemu sodelovanju med krajevnimi skupnostmi trziške občine.

-mv

Razstava Ive Šubica

V okviru kulturne akcije za delovne kolektive in občane blejskega območja ter po programu praznovanj 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in 40-letnice ustanovitve KPS in v počastitev dneva žena bodo v petek, 4. marca, ob 18. uri v avli osnovne šole dr. Josipa Plemlja na Bledu odprli razstavo partizanske grafike akademskega slikarja in prvorobca Ive Šubica. O pomenu letošnjih praznovanj in kulturne akcije bo govoril predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Marjan Vrabec. V kulturnem programu bodo nastopili člani moškega zbora KUD Bled in recitatorji osnovne šole Bled. Razstava bo odprta do 22. marca, potem pa jo bodo prenesli v Kropo.

Jeseničani na Bohinjski Beli, Celjani na Bledu

Minuli mesec (februarja) je gledališče Tone Čufar gostovalo s Partljičevimi komedijami O, ne, ščuke pa ne na Bohinjski Beli. Predstava je bila organizirana v okviru kulturne akcije v radovljjski občini. Jeseničani bodo ta mesec gostovali še v nekaterih drugih krajih v radovljjski občini. Prvič pa so letos gostovali v radovljjski občini tudi gledališniki SNG Celje. V festivalni dvorani na Bledu so se predstavili z delom Moška zadeva. Nastopila sta Jana Šmidova in domačin Miro Podjed.

JR

Dr. France Prešeren

V založbi Mladinske knjige je ob letošnjem 8. februarju izšla knjiga Gregorja Kocjana Dr. France Prešeren. V besedi in sliki je predstavljena življenjska pot in delo največjega slovenskega pesnika kot pripomoček učencem višjih razredov osnovnih šol in srednjih šol. Knjiga je izšla v nakladi 30.000 izvodov in bila razprodana.

Knjigo je nabavila tudi jeseniška kulturna skupnost, ki jo bo ponudila obiskovalcem Prešernove rojstne hiše v Vrbi.

D. S.

Diplomski nastop

Sredi minulega meseca je bil v dvorani radovljjske graščine javni diplomski koncert violinistke Erike Noč. Nočeva je tako sklenila glasbeni študij v razredu rednega profesorja Leona Pfeifferja. Erika je doma z Bleda in je že več let članica orkestra Slovenske filharmonije. Na koncertu v Radovljici je igrala skladbe J. S. Bacha, A. Srebotnjaka, E. Chaussona in L. v. Beethovna. Pri klavirju je bila prof. Nada Oman.

GE

Jubilej trziških godbenikov

Trzin - Pred petdesetimi leti je bila v Trzinu ustanovljena godba na pihala, ki je takrat združila peščico mladih trziških muzikantov. V petih desetletjih se je trziška godba kljub težavam razširila in kvaliteto dvignila. V jubilejnim letu združuje že 42 godbenic in godbenikov, ki od leta 1972 dalje vadijo pod vodstvom mladega kapelnika oziroma dirigenta Andreja Puharja. Tudi starostna sestava pihalnega orkestra DPD Svoboda Trzin, kot se skupina zadnja leta imenuje, je vzpodbudna, saj prevladujeta mlajša in srednja generacija. Godbeniki se na proslavitev jubileja že nekaj let pripravljajo. Pred tremi leti so dobili nove uniforme, predlanskim in lani pa so kupili tudi nekaj novih instrumentov, ki so bili dragi in so pomenili za godbo precejšen izdatek. Trziški pihalni orkester je za proslavitev 50. obletnice delovanja pripravil tudi nov program, ki je obsenejši, pestrejši in kvalitetnejši od sedanjega. Povedati velja, da je pihalni orkester ena najbolj aktivnih skupin v trziški kulturni srenji. Lani so nastopili skoraj petdesetkrat, igranje na pogrebih v tem številu še upoštevano ni.

Osrednja proslavitev jubileja trziških godbenikov bo v soboto, 28. in v nedeljo, 29. maja. V soboto bo v avli osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici pri Trzinu jubilejni koncert, na katerem bodo najzaslužnejši godbeniki prejeli Gallusove značke. Godbeniki bodo na prireditve povabili tudi predstavnike družbenopolitičnega in gospodarskega življenja trziške občine ter delegacije godb iz sosednjih občin in pihalnih orkestrorov, s katerimi Trzinčani že dolgo sodelujejo. V nedeljo, 29. maja, se bo proslavljanje 50. obletnice trziškega pihalnega orkestra nadaljevalo s srečanjem petih pihalnih orkestrorov. Gostitelji bodo povabili pihalna orkestra iz Kranja in z Jesenic, mladinsko godbo na pihala iz Logatca in godbo iz Borovelj. Gostje se bodo skupaj s trziškimi godbeniki zbrali na nogometnem igrišču in v povorki krenili po mestu. Nato bo imela vsaka sodelujoča godba na pihala polurni koncert pred pavilonom NOB v Trzinu. Proslavljanje zlatega jubileja trziškega pihalnega orkestra bo s tem končano.

J. Košnjek

Bogat koledar prireditev

Jesenice - Marca bo v dvorani amaterskega gledališča na Jesenicah več kulturnih prireditev. Tako bo 4. marca nastop folklorne skupine iz Subotice. Predstavo si bodo ogledali delavci jeseniških organizacij združenega dela, predvsem železarne, Kovinarja, Gradisca in Gradbinca. V soboto in nedeljo bo predstava amaterskega gledališča Tone Čufar Sodnik Zalamejski, za osmi marec pa pripravljajo proslavo učenci osnovnih šol jeseniške občine ter igralci amaterskega gledališča, ki bodo verjetno uprizorili uspešno delo Toneta Partljiča O, ne, ščuke pa ne. V petek, 11. marca, bo predstava ljubljanskega baleta v organizaciji Zveze kulturnih organizacij, 12. marca pa bo gostovalo celjsko gledališče z delom Moška zadeva. 26. marca bo na jeseniškem odru premiera Medeje v režiji mladega jeseniškega režiserja Bojana Maroševiča, jeseniško amatersko gledališče pa bo tudi nadaljevalo z gostovanji po krajih radovljjske občine, kjer z uspehom uprizarja Partljičev del O, ne, ščuke pa ne.

D. S.

Razstava mladih likovnikov

Škofja Loka - Ob sedanjih razstavi v galeriji na loškem gradu, kjer razstavljajo svoja dela štirje mladi likovniki, člani 2000-članskega kolektiva SGP »Primorje« iz Ajdovščine, le-ti so doslej predstavili svoja dela že tudi v Ajdovščini in Postojni, se moramo najprej ustaviti ob dejstvu, da je možnosti za tovrstne razstave odprla predvsem akcija ob tednu Komunističnega pod geslom »Človek, delo, kultura«. Tako je zdaj v Sloveniji registriranih že približno 100 razstavišč. Po članku v eni od števil lističa Komunist pa je mogoče povzeti še ugotovitev, da se je neverjetno razmahnil slikovni amaterizem, ki ga zdaj lahko srečujemo na vseh ravneh, od čistega nedeljskega slikarstva do špekulacij z naivnimi oblikami (in cenami). Razširil pa se je istočasno tudi krog ljubiteljev likovne umetnosti in istočasno obzorje občinstva. Tega so si pridobili stalni obiskovalci razstav in podobnih prireditev.

Ob teh uvodnih ugotovitvah se seveda lahko vprašamo, kaj so nam »prinesli« v loško galerijo štirje mladi umetniki iz SGP »Primorje« v Ajdovščini?

Zdenko Krpan, rojen leta 1957, kvalificiran zidar, se »izraža« v oljni tehniki ter ga mika predvsem pokrajina in manj tihožitja. Je talent, ki vztraja na tipičnem slikanju krajine realističnega barvnega videza. Ob dobrem mentorju bi zlahka prebrodil začetniške težave, saj nekatere njegove slike poleg gola verističnega povzemanja kažejo že tudi

precej poskusov kolorističnega pre-sojanja slikarskih problemov.

Marjan Cigoj, rojen leta 1953, gradbeni tehnik, ima izrazit smisel za tihožitje z rožami. Krajine mu ne gredo preveč od rok, saj si pravzaprav niti ne zna poiskati pravega motiva, motiva, ki na sliki ne bi učinkoval preveč »sladko-razgledničarsko«.

Bojan Verlič, rojen leta 1949, laborant, se navdušuje za nekoliko sodobnejše poteze v slikarstvu. Pri slikanju portretov, ustvarjanju figurativne ter krajini uporablja več tehnik - od slikanja z oljem, tuši in podobno.

Marko Tomšič, rojen leta 1954, programer, se ukvarja samo z risbo. Privlači ga predvsem portret, ki je grajen dokaj sodobno, posredovan na »moderen način«, vendar se kaže, da se slikar še vedno spopada z začetniškimi težavami.

Res je, da so vsi slikarji šele na začetku svoje ustvarjalne poti in, da jim je manjše spodbujanje treba tudi odpuštili. V katalogu ob razstavi so namreč zapisali: »Med nami pa so ljudje, ki zmorejo svoj odnos do življenja izpovedati še na drug način. S sliko! So ustvarjalci novega življenja, presegajo naš svet in se znova vanj vračajo s pripovedjo o nas samih.«

Razveseljava pri tem pa je tudi pozornost osnovnih organizacij SGP »Primorje« Ajdovščina in SGP »Tehnik« iz Škofje Loke. Takega sodelovanja med delovnimi organizacijami in kulturnimi ustanovami si lahko le še želimo. A. Pavlovac

Stanovanjska zadruga

»Černetov vrt« Kranj, Partizanska c. 1

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. računovodje zadruga
2. vodje operative - tehnični vodja
3. visoko kvalificirani zidar

Pogoji za zasedbo delovnih mest so:

- pod 1. Višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri, 3 leta delovnih izkušenj.
Srednja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri, 5 let delovnih izkušenj.
- pod 2. Višja strokovna izobrazba gradbene stroke, 3 leta delovnih izkušenj.
Srednja strokovna izobrazba gradbene stroke, 5 let delovnih izkušenj. Zaželen strokovni izpit.
- pod 3. Poklicna šola z izpitom za zidarja, najmanj 2 leti delovnih izkušenj.

OD po samoupravnem sporazumu. Izobrazbo mora prosilec dokazati z ustreznimi listinami.

Stanovanje ni na razpolago. Razpis velja 15 dni po objavi. Pismene prijave na upravni odbor Stanovanjske zadruga »Černetov vrt« Kranj, Partizanska c. 1.

Kranjčani o kulturnem življenju

Kakšno je pravzaprav kulturno življenje v Kranju? So Kranjčani zadovoljni s kulturnimi prireditvami? Si žele več prireditev in kakš-

nih? Odločila sem se in jih poprašala. Žal se je marsikdo izmuznil odgovoru; češ, da se mu mudi, da ima delo in podobno. Kljub temu sem nabrala nekaj odgovorov.

Karla Ramovš, 40 let, frizerka v Mestnem frizerskem salonu:

»V gledališče hodim zelo poredko, ker imam zelo malo prostega časa. Poleg službe moram skrbeti za gospodinjstvo in družino. Menim pa, da je kulturnih prireditev v Kranju premalo.«

Enakega mnenja je bila tudi njena sodelavka **Marija Lukič**.

Mila Ačimovič, 18 let, zaposlena v Gorenjskem tisku: »Želim si več gledaliških predstav, predvsem pa dober disco klub, kjer bi se mladi lahko zabavali.«

Sandra Rekar, 12 let, učenka osnovne šole Simon Jenko: »Zdi se mi, da je kulturnih prireditev premalo. Najbolj pa pogrešam likovne prireditve. Sicer je v Kranju veliko razstav, toda premalo pozornosti je posvečene mladim likovnikom. Tako bi lahko imel likovni krožek vsaj dva prostora in najmanj dva mentorja.«

Vid Miklavčič, 42 let, zaposlen v Iskri: »V gledališče ne hodim, ker imam premalo časa. Bolj pogrešam športna igrišča, organizirano rekreacijo in podobno.« **T. Dolžan**

Kranj, mladi in kultura

Nekaj dni po slovenskem kulturnem prazniku so člani aktiva mladih novinarjev, ki deluje pri Centru za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Kranj, pripravili novinarsko akcijo: Kranj, mladi in kultura. Obiskali so knjižnice, razstave in muzeje, na ulicah so poprašali Kranjčane, kaj menijo o kulturi, pobarali so jih tudi za nekatere podatke iz slovenske kulturne zgodovine in še posebej mlade, kakšnih kulturnih prireditev in manifestacij pogrešajo v Kranju. Nekaj prispevkov objavljamo.

Obisk v Prešernovem gledališču

Kranj — Obiskala sem Prešernovo gledališče. O delu gledališča so me podrobneje seznanili direktor gledališča Jaka Kurat, scenarist Saša Kump in tajnica Tilka Intihar.

»Kaj ste predstavili občinstvu ob tednu slovenske drame?«

»V tednu slovenske drame,« je odgovorila Tilka Intihar, »smo pripravili vrsto novih del. Vse, razen Potrčevih Kreflov, smo predstavili prvič. Da so dela dobro izbrana, se je pokazalo tudi pri obisku. Za vse predstave so bile vstopnice razprodane že več dni pred predstavo.«

»Je bilo občinstvo zadovoljno s predstavami?«

»Večina. Posebno pa smo veseli, da je v zadnjem času med obiskovalci veliko mladine. Mlade predvsem pritegujejo sodobna dela.«

»Obiskovalcev je v tednu slovenske drame vedno več, kot pri rednih predstavah,« je Intiharjevo dopolnil Jaka Kurat. »Ljudje se namreč

lahko seznani tudi z delom drugih gledališč.«

»Zakaj pa so druga slovenska gledališča v rednih abonmajih tako redki gostje na vašem odru?«

»Oder je premajhen,« je odgovorila Tilka Intihar.

»Vzroke je treba iskati tudi drugod,« je dopolnil Saša Kump. »Velika napaka naših režiserjev je, da svojih del ne naštudirajo tako, da bi bila primerna za vsak oder. Odra se namreč ne da povečati. Res pa je tudi, da moramo naš oder izpopolniti, saj je bil zadnjič obnovljen leta 1939.«

»Kdaj pa računate na obnovo?«

»Obnovo odra načrtujemo že osem let. Zaradi pomanjkanja denarja nikdar nismo prišli dlje od načrtov. Upamo pa, da bomo letos uspeli obnoviti.«

»Ali tehnična opremljenost odra vpliva na kvaliteto igre?«

Na to vprašanje je odgovoril Jaka Kurat: »Vpliva in ne vpliva. Včasih je slaba opremljenost odra tudi izgovor ob slabi igri.«

»Koliko takoj že pripravljate teden slovenske drame?«

»Sedem let. V začetku je bilo težko. Vseskozi smo si namreč prizadevali, da bi v tem tednu res predstavili dela slovenskih avtorjev. To nam uspeva šele v zadnjih letih, ko se je pojavila nova generacija mladih slovenskih piscev.«

»Kaj menite o njihovih delih?«

»Aktualni so po vsebini in lotevajo se sodobnih dramaturških oblik,« meni Saša Kump.

»Ob gledanju sodobnih del pa so nekateri gledalci razočarani,«

»Zlasti starejši gledalci so večkrat razočarani,« pravi Tilka Intihar, »mlajši pa sodobna dela sprejemajo z navdušenjem. Starejše moti jezik, ki v sodobnih delih ni knjižni, temveč »jezik ulice« in pa grobosti življenja, ki ga sodobna dela prikazujejo.« **J. Narat**

Je smrt važnejša od rojstva?

France Prešeren je naš največji slovenski pesnik in februarja mu posvečamo veliko pozornost, predvsem v okviru kulturnega tedna in obletnice njegove smrti. Ta datum naj bi vedel vsak. Koliko ljudi pa ve za datum njegovega rojstva, sem zvedel in anketi, ko je bil v Kranju kulturni teden. Rezultati so me presenetili. Od dvajset anketiranih je za točen datum pesnikovega rojstva vedelo le osem občanov, štirje so vedeli le letnico, drugi pa še tega ne. Zakaj? Morda so tega krivi tudi učitelji, ki preveč poudarjajo le datum Prešernove smrti, ki ga praznujemo tudi kot slovenski kulturni praznik. Je smrt res važnejša od rojstva?

M. Grile

Prodajo največ plošč zabavne glasbe

Kakšen je odnos ljudi do glasbe? V veleblagovnici Globus so povedali, da mladi največ segajo po ploščah zabavne glasbe, medtem ko po klasični in jazzu posegajo le redki kupci. Precej prodajo tudi plošč z narodnozabavno glasbo.

M. Jenšterle

Mladi in kino

Veliko mladih obiskuje kino predstave. Nekateri redno, drugi pa le včasih. Nekateri za kino nimajo časa. Najbolj obiskane so pozne popoldanske in večerne predstave. Obiskujejo tudi matineje, vendar na tej predstavi prevladujejo cicibani in pionirji. Najraje gledajo filme kot so westerni, znanstveno-fantastični in akcijski filmi. Mladi radi gledajo tudi dokumentarne filme. V zadnjem času so bili najbolj gledani filmi Janis Joplin, Divji jastrebi Aljaske in Zadnja ura smrti.

Nekaterim se zdi, da sta dve kinodvorani v Kranju premalo. Veliko pa jih je mnenja, da tretje ne potrebujejo. Pogosto se dogaja, da se mladina v kinu zelo nekulturno obnaša. Ko zapustijo dvorano, ostanejo za njimi papirji in ostanki hrane. Drugi obiskovalci kina se zgražajo nad takšnim početjem, vendar to ne pomaga. **B. Krničar**

Škofja Loka — »Vse v stilu«. Škofja Loka bo še vnaprej ohranila svojo staro podobo. Tudi lastnik hiše na škofovloškem Spodnjem trgu bo poskrbel za to. Odločil se je namreč, da uredi brunarico. (—jg) — Foto: F. Perdan

Akcije gorenjskih muzejev

Jesenice — Na skupnem sestanku so se predstavniki gorenjskih muzejev dogovorili za program akcij v letu 1977, ki naj bi jih odobrile in finančno podprle vse gorenjske kulturne skupnosti. Med najpomembnejše akcije sodijo preučevanje kurirskih zvez med NOB na Gorenjskem, vodnik po Gorenjski in kulturno zgodovinski spomeniki, likovna prizadevanja na Gorenjskem, razvoj obrti na Gorenjskem od leta 1945 in po letu 1945, poštni promet in poštnost postaje na Gorenjskem, arhitekturne meritve spomenikov ljudskega stavbarstva na Gorenjskem ter nekatere druge akcije.

Področje delovanja kurirskih zvez na Gorenjskem je manj raziskano in je sestavni del preučevanja ljudske oblasti na Gorenjskem. Akcija bo trajala leto dni, zanjo naj bi porabili 199.680 dinarjev, ki naj bi jih prispevale vse gorenjske kulturne skupnosti ter kulturna skupnost Slovenije.

Vodnik po Gorenjski — kulturno zgodovinski spomeniki naj bi zajemal kulturne spomenike z vseh območij, starejše zapise krajev in naselij ter novejšo zgodovinske dogodke ter turistične napotke. Letos naj bi gradivo pripravili za tisk, predračunska vrednost pa znaša 112.800 dinarjev, ki naj bi jih prispevale kulturne skupnosti Gorenjske, Turistična zveza Gorenjske ter kulturna skupnost Slovenije.

V akciji likovna prizadevanja na Gorenjskem žele prikazati najnovejše dosežke likovnega ustvarjanja na področju gorenjskega slikarstva, grafike, kiparstva, fotografije, arhitekture, urbanizma in uporabne umetnosti. Razstave bodo tako na Gorenjskem kot tudi v drugih krajih Slovenije ter v delovnih kolektivih. Vključevali bodo predvsem mlajše ustvarjalce. Za akcijo bodo namenili

79.200 dinarjev, od tega bodo polovico denarja prispevale gorenjske kulturne skupnosti, polovico pa kulturna skupnost Slovenije.

Gorenjski muzeji žele tudi prikazati značilnosti razvoja obrti na Gorenjskem, izumiranje starih obrtnih panog ter nastajanje novih in razvoj industrije iz obrti. Akcija naj bi trajala dve leti, veljala naj bi 149.000 dinarjev, prispevale pa naj bi vse gorenjske kulturne skupnosti.

V enoletni akciji bodo gorenjski muzeji prikazali tudi razvoj poštnega prometa, poštne vozil, tarif ter poštne postaje na Gorenjskem. Nameravajo pripraviti potujočo razstavo, ki naj bi veljala 113.800 dinarjev, ki jih bodo deloma prispevale vse kulturne skupnosti Gorenjske ter kulturna skupnost Slovenije.

Ko bodo začeli za akcijo preučevanja gorenjskega stavbarstva, bodo izbrali iz vsake gorenjske občine po en objekt in prikazali ljudsko stavbarko izročilo, popisali, izmerili in fotografirali ogrožene objekte. Vsaka občina bo financirala delo na svojem območju, vrednost vse akcije pa znaša 13.700 dinarjev.

Kulturni skupnosti Radovljica in Kranj naj bi namenili tudi 114.000 dinarjev za vodnik po planšarski zbirki v Bohinju, radovljiški in jeseniški kulturni skupnosti naj bi združili 12.400 dinarjev za akcijo socialna kultura Gorenjske — gornjesavska dolina. Kulturni skupnosti Kamnik in Kranj naj bi se tudi dogovorili za financiranje vodnika po gradovih na kamniškem območju v vrednosti 23.700 dinarjev, kulturna skupnost Škofja Loka naj bi za akcijo arheološka izkopavanja v Žabnici prispevala 55.000 dinarjev, kulturni skupnosti Jesenice in Kranj pa naj bi finančno podprli nadaljevanje izkopavanja in meritev kasnoantične najdbe na Ajdnu. **D. Sedej**

Mladi in kultura

Večkrat slišimo starejše, ki se sprašujejo, kaj mladina sploh dela? Ali kaj berejo, obiskujejo knjižnice, muzeje, gledališča? Kaj meni o mladini in mladih obiskovalcih, sem poprašala Antona Jakopina, vodiča v Mestni galeriji.

»Ali mladi obiskujejo galerijo?«

»Zdaj, ko smo praznovali slovenski kulturni praznik, je bil obisk zelo velik. V teh dneh sem sprejel več kot 1200 obiskovalcev in med njimi so

bili mladi v večini. Galerijo si je ogledalo tudi veliko vojakov. Ti so tudi v drugih dneh redni obiskovalci razstav, medtem ko druge mladine ni videti.«

»Ali menite, da se mladi ne zanimajo za kulturo?«

»Mislim, da bi število obiskovalcev naraslo, če bi povečali propagando in mlade bolj seznanili z delom galerij in drugih kulturnih ustanov. To pa bi najbrž morali narediti po šolah in tudi v mladinski organizaciji.«

»Ali v vodstvu muzeja sodelujejo mladi?«

»Večinoma so starejši ljudje, a tudi nekaj mladih je vmes.«

Na vprašanje, koliko in kaj mladi berejo, mi je odgovarjala knjižničarka v osrednji knjižnici v Kranju Marija Pajk.

»Študenti in dijaki največ berejo zgodovinska dela, romane, dela s področja športa in psihološke zgodbe, pač odvisno od okusa in starosti.«

»Vas mladi prosijo za nasvet? Ali v knjižnici delajo tudi naloge?«

»Da, mladi večkrat delajo v knjižnici naloge in tudi izbirajo knjig jim pogosto svetujemo. Veliko imamo tudi rednih obiskovalcev in jim lahko svetujem, ker že vem, kaj jim ugaja.«

»Ali mladi dosti berejo?«

»Mladi premalo berejo. Seveda pa tudi njihovi vzorniki — starši, starejši tovariši ne berejo prav nič več kot oni!«

»Ali knjige vplivajo na obnašanje mladih?«

»Predvsem na mlajše. Štirinajst, petnajstletniki prebirajo kriminalke, šund romane in se pogosto zgledujejo po junakih teh zgodb. Zato je izbira literature zelo pomembna.«

Milan Čilibrk

100 romanov še v prodaji

Ko smo člani aktiva mladih novinarjev v okviru novinarske akcije: Kranj, mladi in kultura obiskali knjižarno Simon Jenko, smo med drugim zvedeli še eno zanimivost. Pri njih prodajajo knjige iz zbirke 100 romanov in to knjige tretjega, petega in šestega letnika, ki jih v drugih prodajalnah ni več moč kupiti.

M. Jenšterle

Naš prosti čas

Kje se mladi največ zadržujemo v prostem času? Poprašala sem o tem. Odgovor je bil v večini primerov enak: v kavarnah in slaščičarnah. Sklenila sem, da bom pogledala še po lokalih.

Odšla sem do slaščičarne pri »Buzarju«. Slaščičarna je bila na pol prazna, le nekaj starejših ljudi je sedelo tam ob jutranji kavici. Mladih ni bilo. Sem se torej zmotila? Poprašala sem natakario. Povedala mi je, da imajo največ mladih obiskovalcev, samo ne dopoldne, ampak popoldne, ko nimajo šole.

Stopila sem v restavracijo Park. Tudi tam ni bilo veliko obiskovalcev. Bilo je sredi dopoldneva. Natakario pa mi je povedala, da mladi prihajajo zlasti popoldne, ko čakajo na vlak ali avtobus. Veliko mladih obiskovalcev imajo tudi ob večernih urah. Povedala je tudi, da mladi ne pijejo alkoholnih pijač, večina sadne sokove in coca-cola.

Kje je vzrok, da mladi preživljajo proste ure po lokalih? Najbrž v tem, da drugih prostorov za mladino v Kranju ni.

L. Rebol

Kluba Svet knjige še ne bo

Slovenski knjižni klub Svet knjige naj bi odprl svoj klubski center tudi v Kranju. Toda v knjižarni Mladinska knjiga so povedali, da se to za sedaj še ne bo zgodilo. Vzrok zato je, ker vodstvo kluba premalo skrbi za širjenje dobre knjige med bralci in klub izrablja za prodajanje knjig, ki drugače ne gredo v prodajo.

M. Jenšterle

OBVESTILO

Občane občine Kranj obveščamo, da bodo upravni organi skupščine občine Kranj od 1/3-1977 do 1/5-1977 sprejemali stranke ob ponedeljkih in petkih od 8 do 15 ure ter ob sredah od 8 do 12 in od 13 do 17 ure.

Oddelek za ljudsko obrambo, prijavno-odjavna in matična služba, služba voznških in prometnih dovoljenj ter potnih listov, sprejemna pisarna in Krajevni uradi bodo sprejemali stranke tudi ob torkih in četrtni od 7 do 14 ure.

Skupščina občine
Kranj

Aj, Kozaro, aj, Kozaro

*Aj, Kozaro, ne treba
ti kiše,
heroji te krvlju
natopiše.*

Toda prav ta dan, 3. julija sovražnik spet okrepil svoje vrste. Na položajih je že 734. pešadijski polk 704. divizije Borovski, ki ima nalogo, da 5. julija gre v pretres Kozare. Je že na položajih in močan tudi na mestih, kjer partizani pripravljajo preboj. Izbira mesta za preboj je zelo pomembna in zelo redko se zgodi v vojni praksi, da bi obe nasprotni strani hkrati na istem mestu koncentrirali svoje sile, svojo glavnino, zaradi ofenzive. Vendar prav to se je na nesrečo borec na Kozari zgodilo. Prav tam, kjer so se nameravali prebiti in so postavili vse sile, da bi bil preboj kratek in učinkovit, da bi se hitro potegnili iz obroča ranjenci in ljudje, je tudi sovražnik postavil svojo največjo moč v vsej svoji bojni liniji: borci s Kozare so pričakali v trojnem obroču. Sovražnik je vedel, da je partizanom edini izhod Grmeč, svobodno ozemlje, in je to stran torej še posebej varoval. Partizani so se odločili za preboj na Patriji, ker so bili tu najbližje ranjenci, v dolini reke Mlječanice, in bi jih prav tu najhitreje lahko spravili iz obroča. In potem je bil tu blizu zbeg, svojih 50.000 ljudi, ki jih je bilo prav tako treba spraviti v Grmeč. Borci so se predobro zavedali da Nemcem tudi zbeg ne sme priti v roke. Od nekega domobranskega ujetnika so tedaj že zvedeli, kakšen načrt imajo Nemci s temi ljudmi: uničiti vse do zadnjega, kar pa je sposobne ženske delovne sile pa odpeljati v Nemčijo.

Slaba stran preboja pa je bila, da so se hoteli prebiti prav tam, kjer so bile že 12 dni najhujše borbe in kjer se je sedaj sovražnik najbolj okrepil. Preboj na rajonu Ivanjska - Kozarac, ker je bila tudi ena od variant preboja, bi bila tako veliko boljše in bi najbrž uspela, le ranjenci in zbeg je imel do tu veliko dije.

Točno opolnoči s 3. na 4. julij se je začel prvi preboj enot 2. krajiškega odreda. Bila je to borba, ki se je ne da opisati. Borci so vpadali na sovražnikove položaje in v rove in spo pad prsi v prsi je bil silovit... Na liniji Bukove kose, 6 km severno od Prijedora preko Patrije, vse do reke Mlječanice je bil odprt pekel. Prvi in Udarne bataljon sta na odseku, ki sta ga že dobro poznala od prejšnjih napadov, uspela s prebojem v smeri Patrija - Planinica - Jutrogušta. Drugi bataljon, ki je napadal najbolj v centru, na najbolj utrjene sovražnikove položaje, je bil odbit in imel velike izgube.

V preboju, ki je uspel Prvem in Udarne bataljonu, je ušlo iz obroča okrog 10.000 ljudi iz zbeiga. V obroču so tako ostali 2., 2. in 4. bataljon ter deli 4. bataljona 1. krajiške brigade. V obroču so ostali vsi ranjenci in večina ljudi v zbegih.

Črtomir Zorec:

Tržaško

slovenska deželica ob morju

(8. zapis)

Izmed šestih občin Tržaškega je Devin-Nabrežina (Duino-Aurisina) po površini največja (če izvajamo Trst-mesto). Saj meri 4395 ha; tudi po številu prebivalstva je izmed »slovenskih« primestnih občin največja (le poitalijanske Milje so seveda večje, saj so že del Trsta samega). Prebivalcev v občini Devin-Nabrežina so ob zadnjem štetju našli kar 5337.

NABREŽINSKI MARMOR

Za spremembo bomo v tem zapisu najskrajnejši severozahodni del Tržaškega, t.j. kraje v občini Devin-Nabrežina. Kot smo se v prejšnjih zapisih pomudili na skrajnem jugovzhodnem Tržaškem, v občini Dolini. - Kot ta, velja tudi Devin-Nabrežina za slovensko občino (t.j. z večino slovensko govorčnega prebivalstva).

Seveda bi se najprej moral pomuditi pri skrivnostni reki Timavu, pri starosvetnem Stivanu, pri ribiškem Sv. Križu ali ob obeh devinskih gradovih. A kaj! Ko me vendar najbolj zanimajo sloviti nabrežinski kam-

4. julija je bila kriza pri borcih najhujša. Sovražnikova artiljerija in avioni so tolkli po njih brez prestanka. V tako težkem položaju so se člani štaba odreda skupaj s štabi bataljonov odločili, da se preboj ponovi na istem mestu, le na ožji fronti. Toda tega dne je bil položaj za preboj še bolj nemogoč: nemške enote iz grupe Borovski, ki naj bi 5. julija pričele s čiščenjem Kozare, so bile ta čas tu še bolj zgoščene in sovražnik je privlekel tanke prav na njihove linije.

Znotraj obroča se je število ranjencev hudo povečalo. Prvi in Udarne bataljon jim nista mogla več pomagati, ker sta bila zunaj obroča. 2. in 3. bataljon sta imela hude izgube in prebivalstvo v zbegu je bilo v negotovosti.

Točno opolnoči od 4. na 5. julij se je pričel drugi preboj. Razplamtela se je še hujša borba kot prejšnja noč in posamezne čete so dobesedno zgorele na položajih, na sovražnikovih bunkerjih in rovih. Kako hudo je bilo, bo mogoče povedal podatek, da je tretja četa 3. bataljona šla v borbo s 150 ljudmi, vrnilo se jih je le 30. Tako je bilo pri vseh četah. Do zore 5. julija so se nekatere enote uspeli prebiti iz obroča, toda to je bila le peščica. V obroču je ostala glavnina 2., 3. in 4. bataljona skupaj s štabi, del štaba odreda z Josipom Mažarom-Šošo in deli 4. bataljona 1. krajiške brigade s komandantom Petrom Mečavo. Ostali so vsi ranjenci v dolini Mlječanice in več kot 40.000 ljudi v zbegih.

Borci enot, ki se niso uspeli prebiti iz obroča, so se 5. julija zjutraj zbrali okrog svojega komandanta Šoške. Izdal je nalog, da se umaknejo proti Vitlovski. Po dolini Mlječanice pa so se že približevale olivno zelene uniforme grupe Borovski, ki je čistila Kozaro... Kako je bilo z ranjenci, priča edini preživeli borec Milorad Vikalo iz vasi Ševarlija pri Bosanski Dubici. Prestreljen skozi obe nogi se je, ko je zasliskal streljanje, in videl, da se bliža sovražnik, z vlekel z voza in se po rokah vlekel v breg, kjer se mu je uspelo skriti v gosto grmovje. Tedaj so bili Nemci že pri ranjencih. Slišal je, kako si borci, ki so imeli orožje pri sebi, sami jemljejo življenje, da ne bi prišli sovražniku živi v roke. Tiste, ki so bili še živi, so Nemci takoj pobili. Najmanj 500 življenj je ostalo ob krvavi Mlječanici...

Obrambe Kozare ni bilo več. 5. julija zvečer so se preživeli borci, bilo jih je okrog 400 do 500, in nekaj pokretnih ranjencev, zbrali na Živoderu, kjer je bil štab. V štabu so se pravkar posvetovali, kaj narediti. Nenaden napad artiljerije prav na mesto, kjer je bil sestane štaba, je to prekinil. 6. julija zjutraj sta namestnik komandanta Josip Mažar-Šošo in Miloš Šiljegović dala nalog, da se ostanki odreda preformirajo v udarne grupe.

D. Dolenc

nolomi! Saj je nabrežinski marmor že po imenu pravcati pojem.

Marmor - kako ponosno zveni to ime! Iz grške besede marmaros, ki pomeni »bleščeč«. Torej kamnina, ki po glajenju blesti. Uporablja se zlasti v kiparstvu in gradbeništvu. Kamen je že po videzu znato kristalast, v bistvu pa je to apnenec, sestavljen iz zrn kalcita in dolomita. Do te metamorfoze (spremembe v sestavi) je prišlo bodisi zaradi zemeljskih pritiskov ali zaradi vulkanskih vplivov.

Sicer imamo tudi pri nas vrsto znanih kamnolomov, iz katerih pridobivamo različno obarvani in sestavljeni marmor (podpeški črni, škofjeloški rdečkasti, pohorski granit ipd.), toda nabrežinski kamnolomi so največji na slovenskem in tudi najbolj slove.

Reči pa je brž treba, da kamnolomi na Tržaškem niso le okrog Nabrežine, pač pa tudi pri Repentaboru. (Na naši strani lomijo marmor v Koprivi na Krasu.) Repentaborski marmor je celo boljši od nabrežinskega, saj je specifično težji in gostejši, ima lepšo glazuro (bleščečo površino) in tudi proti vremenskim pojavom je odpornejši. Vendar šteje-

ODMEVI IZ TAŠKENTA

8

Kobilice

Po dobri uri hoje v sončni pripeki je naš nadzornik, ki je jezdil na konju, ustavil karavano in pokazal na jurte kake pol ure stran na levo od nas. Eno skupino je odpravil tja, z njo tudi ruskega tolmača, ko mu je dal potrebna navodila, z drugo - našo - pa je krenil dalje.

Cez kake pol ure smo dospeli tudi mi na cilj. Ustavili smo se pri treh jurtah, ki so tvorile enakostranični trikotnik s stranico, deset korakov dolgo. Postavljene so bile tako, da so vhodi vanje gledali v notranjost trikotnega prostora. Stale so na ploščatem brdu, od koder se je videlo daleč po stepi in v dolino, kjer je ždel kišlak - kirgiška vas - z ilovnatimi bajtami in ravnimi strehami.

Pri jurtah smo našli štiri možakarje in njih konje, en voz s sodom vode, tri ženske in več otrok. Ženske, čokate in okrogločrne, v bešmetih, v hlačah in škornjih brez peta, so pravkar končavale z delom pri tretji jurti. Opasovale in pri-trjevale so ponjave na stožčasti strehi, da bi jih ne odnesel veter. Otroci so jim pri tem delu kolikor toliko pomagali, možakarji pa nič. Sedeli so v travi in besedovali. Postaviti jurte je pri njih ženski posel, podreti jih, naložiti na arbo ali kamelam na hrbe, pa možki. Tako nam je povedal Bahadur.

Od možakarjev v pisanih vatnih halatih, štulastih klobukih brez krajev in v škornjih brez peta je bil eden starosta, Ali Hata po imenu. Pristopil je k nadzorniku, s katerim se je že poznal, položil levo roko na prsi, z dlanjo desnice potegnil preko obraza v pozdrav in začel poročati, kaj vse je napravil: Tri jurte je postavil, eno za delovodjo, eno za delavce in eno za material, kakor mu je bilo naročeno. V prvih dveh je dal položiti po tleh kašme - debele ponjave -, za delovodjo je še posebej priskrbel posteljnjak, mizico in stoličico k njej, da bo lahko pisal, kar bo treba.

»Prav,« je rekel nadzornik in si z inštruktorjem ogledal notranjost jurt, v katere se je dalo priti z globoko sklonjeno glavo in pleči.

»Kaj pa vodovod, voznik aparata, džigit, so določeni?« je potem vprašal nadzornik. Ali Hata je prikimal in poklical k sebi tri možakarje, dva starejša in enega mlajšega, ki so medtem obstopili naše arabeke in se začeli z njimi pogovarjati o tem, kaj vse so pripeljali. Predstavil jih je nadzorniku. Vodovoz je bil Žuldziz, voznik aparata Belmen, džigit - sel -, najmlajši od njih, pa Žasbar. Le-ta bo vsak dan prinašal za delavce meso iz Nišan bazarja in bo potem ves dan delovodjo na voljo.

»Kaj pa peka lepjšo? Si določil žensko za ta posel?« je vprašal dalje nadzornik. Tu je pa Ali Hata prišel v zadrego. Na peko lepjšo je bil pozabil in ženske za to delo ni določil. Pa se je hitro znašel. Z vodovozom je začel živahen pogovor, h kateremu sta pritegnila tudi vodovozovo ženo, eno od tistih treh žensk, ki so za nas postavljale jurte. Ženska v obnošenem zelenem bešmetu - brezokavniku, je brez obotavljanja pristala na delo pod pogojem, da nekdo od nas vsak dan prinese k njim na dom moko in druge potrebščine za peko.

Tisti »nekdo« je mene zadel. To variši, ki so me poznali, so me predlagali, češ, ti si šolan človek, znaš dobro po rusko in češko, pa tudi po kirgiško že nekaj lomiš, boš to reč s kirgiško gospodinjjo najboljše opravil.

Na soglasen predlog tovarišev je inštruktor to brez pomisleka odobril, rekoč: »Peka lepjšo bo torej vaša skrb, prijatelj Batko. Obenem boste tudi naš »menadžer« in ekonom tako rekoč. Kuharju boste vsak dan sproti odmerili potrebno količino živil in skrbeli, da bo kuhinja v redu obratovala in dobro kuhala. Dela s saračami boste zato oproščeni, prav tako kot kuhar. Harašo?«

To je bilo nekaj po mojih željah. S prevzeto nalogo se mi je obetal večji, neposredni stik z domačini in večja svoboda gibanja po stepi. Časa bo dosti. Peka lepjšo me menda ne bo zadrževala ves dan. Popoldan bo prav gotovo mir in ga bom po svoje izrabil... V mislih sem že sedel na nizkem kirgiškem konju in ga podil po nepreglednem stepnem prostranstvu, zasledujoč saračnike in drugo stepno živad...

Po službeni potrebi sem dobil »kvartir« v inštruktorjevi jurti. Vanjo smo znosili našo živilsko zalogo, ki je prišla zdaj na mojo skrb in odgovornost. Starosta Ali Hata je po vsem tem dobil od nadzornika nov ukaz: »Za novoprečnega funkcionarja s tremi funkcijami preskrbi posteljnjak, kakršnega ima inštruktor. Še danes!«

»Džaksi - kararašo,« je zagodel Ali Hata in takoj odpisal džigita v kišlak, tja in tja z naročilom, da nemudoma pripelje sem, kar naroča gospod nadzornik.

Cez eno uro je bil sel na svojem šarcu že nazaj, za njim je priškripala lesena arba s širokim plohom, na kateri je starejši Kirgiz s sivo bradico pripeljal nekaj posteljnjakov podobnega na štirih nogah. Mreža, ki je vezala stranici, je bila iz vrvi, na njej pa debela kašma iz surove volne.

V zvezi s tem ukazom je nadzornik poučil inštruktorja, kako mora ravnati s Kirgizi, kadar jim bo kaj naročal ali ukazoval. Dosledno da je treba zahtevati od njih, da naročilo brez ugovora čimprej izpolnijo. Tako da so vzgojeni od ruskih kozakov, ki so jim pol stoletja z nagajkami po plehkih vtepali v meso in kri spoštovanje in strah pred oblastjo. Kdor pa cinca, odlašaja in popušča, ali je celo dober in usmiljen z njimi, tega imajo oni za slabiča in ga skušajo na ta ali oni način nesramno ociganiti. Taki so ti nomadi. Edino pred strogim možem imajo strah in spoštovanje.

»To si velja zapomniti,« je pripomnil Čeh. Jaz, ki bom imel s Kirgizi prav toliko opravka ali še več kot inštruktor, sem bil enakega mnenja.

Še preden pa je bilo naše delo končano, sva s Čehom že drugače sodila kot Bahadur. On je pretiraval. Bil je pač Tatar. Tatarji pa o nomadih Kirgizih nimajo najboljšega mnenja. Sebe imajo za nekaj več, za boljše in višje ljudi, za nekakšno mongolsko-tatarsko plemstvo, ki je dolga stoletja gospodovalo Rusom. Zato menda, če ni še kaj drugega vmes, gledajo Tatarji na Kirgize zviška, jih zapostavljajo in jih imajo za navadne stepne butce in koštrune. To mi je

zaupal džigit, ki je bil pismen in je imel opravke z domorodci Rusi in Tatarji.

Prvo jutro po našem prihodu sva z inštruktorjem vzela v obdelavo najprej džigita. Preizkusiti ga je bilo namreč treba, če si je zapomnil vse, kar mu je bil prejšnji dan nadzornik v njegovem jeziku povedal glede donajanja mesa in drugih potrebščin za nas iz Nišan bazarja. Ker je vse zadevne stroške krila občina, je morala naše naročilnice prej vidirati in pritisniti nanje žig, nato pa džigita napotiti k določeni mesarji ali trgovcu, ki je dajal blago na občinski kredit. Prepričala sva se, da si je džigit vse dobro zapomnil. Fant je bil mlad in razborit in je za silo tolkel tudi po rusko, česar se je bil naučil pri opravljanju svojega posla, ki ga je večkrat imel z Rusi. Imel je iskrega lisastega konja, podobnega zebri, in mu v dveh urah ni bilo kaj priti v Nišan bazar in nazaj. Tako se je sam pohvalil.

Ko je odjezdil ob sončnem vzhodu, je inštruktor sklical k sebi vse štiri delavce in jih začel poučevati in uvajati v delo. Morali so se seznaniti, iz katerih kemičnih snovi se škropivo pripravljajo in kako, v kakšnem razmerju se mešajo z apneno vodo. Kemikalij smo imeli več, predvsem pa modro in zeleno galico, pariško zelenilo, braunschweisko zelenilo, žveplo v prahu, natrij, največ pa živega apna; dalje so morali vedeti, kako se ravna s škropilnim aparatom, da ne začne nagajati in se mašiti v cedilih, skozi katere je med vožnjo pršela tekočina v obliki meglice. Ves dopoldan so trajale inštrukcije, teoretične in praktične in še ni šlo tako kot bi moralo. Čeh je bil natančen in zahteven. Fantje morajo znati delo samostojno opravljati, tudi če bi bil on zadržan in odsoten, se to ne sme ustaviti.

Mene vse to odsej ni več zanimalo, ker sem imel drugačne posle. Ko sem odrajal kuharja za tisti dan, se je on zavzel za ureditev kuhinje na prostem, za čiščenje kotla in drugega kuharskega pribora, jaz pa sem se pripravil za peko lepjšo. Naložil sem drv na vodovozovo arbo, postavil nanjo vedro z moko, še sam prisedel in odrinil. Žuldzizom na njegov dom, ki je bil prvi v kišlaku.

Sodeč po zunanosti, je moral biti naš vodovoz večji gospodar, zakaj njegova domačija je bila ograjena z dva metra visokim ilovnatim zidom. Pokončni in poševni kolli, zabiti v zemljo, so zidu dajali oporo in krepkost. Skozi široka vrata je gospodar zapeljal na dokaj prostorno dvorišče trapezaste oblike. Ko sem se dobro razgledal po prostoru, sem ugotovil, da je trapez enakokrak, z osnovnico na vhodu v dvorišče. Nama nasproti je stalo pritlično bivališče, zgrajeno prav tako iz ilovice in z ravno streho nad sabo. Streha je bila narejena iz ločja, na tem pa debela plast ilovice. Pred bivališčem je bilo pokrito preddverje. Tam je sedela gospodinja in na preslici predla volno. Ob levi strani dvorišča je bila z ločjem pokrita staja, ob desni pa nekakšna ropotarnica z razno šaro, tudi z zasilno streho nad sabo. Na njej so bile zložene butare bombažnih stebel. Živine v odprti staji ni bilo, po dvorišču pa je postopalo več kokoši - pegatk v družbi petelina prav take pasme.

Franc Valjavec

mo tudi vse manjše kamnolome (Petrovica, Babca, Dolgi žleb in Glinca) k nabrežinski marmorni tradiciji, stari že več stoletij.

O njej so peli tudi naši pesniki Igo Gruden, Alojz Gradnik in Oton Župančič. Le-ta poje v »Kovaški«:

...
Vsi: - črnici rudarji iz Idrije,
iz Trbovelj,
iz plavžev gorenjskih, iz Kaple,
iz Borovlj,
od Nabrežine beli kamenarji,
devinski opaljeni ribarji,
polnagi nosači iz luke tržaške
- četa,
kot da kiparju ušla je izpod
dleta ...
...

Kaj vse so gradili iz nabrežinskega marmorja: stopnišče parlamenta v Budimpešti; Dunaj in mnoga mesta v Avstriji so gradila vse, kar naj bi bilo reprezentančno, iz nabrežinske kamnine. V Egiptu in daljino Ameriko so šle velike pošiljke. Tisoče in tisoče nagrobnikov je bilo izklesanih iz nabrežinskih skal. Tudi na ljubljanskih Žalah. Bronasti Valentin Vodnik v Ljubljani na trgu stoji na podstavku

Težaško delo v kamnolomu belega marmorja

iz repentaborskega marmorja. Tudi sloviti solkanski most je bil grajen iz kvadrov nabrežinskega kamna.

Delo v kamnolomih sploh ni lahko, posebno pa to velja za kamnolome, kjer lomijo velike marmorne bloke. V starih časih je bilo tako

delo v glavnem ročno. V velike skalne gmote so navrtali vrsto navpičnih lukenj, jih zalili in čakali, da voda zmrzne. Led je potem razgnal gmoto v manjše bloke. Te so potem še žagali na plošče in razvažali. Včasih pa so zvozovi-parizariji tvorili kar cele bloke do pristanišča in jih nalagali na ladje za daljno pot po morju.

Četudi je bilo nabrežinsko in repentaborsko kamnoseštvo razcepjeno na posamezne zasebne lastnike, so bili le-ti organizirani v socialno-demokratski strokovni organizaciji. Žal pa ta organizacija ni mogla dolgo živeti. Delovanje ji je preprečil repentaborski župnik Slavec, ki je enega od vodij, kamnoseka Lazarja, označil v župnijski matični knjigi kot nevarnega socialista in brezverca.

Bilo je to v času med obema vojnama.

Svojevrstna posebnost dela v kamnolomih je dvojnost v tehniki: izkopavanje ali odkrivanje najdišč marmorja je še vedno ročno, prav tako je preprosto tudi orodje za nadaljnje delovne postopke: klin, klado, zagoda, vrvi. - Mehanične naprave nastopijo šele potem, ko je treba skalne bloke prenašati, rezati, obdelovati, klesati in gladiti.

Tudi ribiči ribiške družine Radovljica skrbijo za poribljavanje Save. Konec minulega meseca so v Lipnici z agregatom izlavliali ribe in jih potem vložili v Savo. V Lipnici pa bodo zdaj vložili okrog 14.000 komadov novega ribjega zaroda. — F. Debeljak

SE VEDNO PREMALO AKTIVNI

Se pred dobrim letom mladinska organizacija v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju sploh ni delala. Zaradi neaktivnosti so bili tudi ob prostore v kleti vrta Janina. Marca 1976 pa so na pobudo krajevne organizacije ZK spet začeli delati. Največja težava, ki jih je spremljala na začetku, je bilo pomanjkanje izkušenj. Vendar pa so pripravili več akcij. Denarno jim je pomagala krajevna skupnost, nekaj so zaslužili s plesi, očistili pa so tudi stanovanja v bloku H-8 na cesti JLA.

Imajo precej težav s pridobivanjem mladincev za posamezne aktivnosti. Čeprav ima krajevna skupnost več kot 7000 prebivalcev in med njimi veliko mladih, nekatere sekcije ne morejo zaziveti. Takšne težave imajo pri športni sekciji, taborniki, kulturna sekcija in center za obveščanje.

V športni sekciji imajo največ težav zato, ker ne morejo dobiti dobrega trenerja oziroma vodje. Dogovarjali so se že z učitelji telesne vzgoje na osnovni šoli Simona Jenka, vendar so preveč zaposleni z vodenjem športnih sekcij na šoli. Poleg tega pa v tej krajevni skupnosti ni športnih igrišč.

Podobne težave imajo tudi taborniki, saj jih redno prihaja na sestanke le 14, kulturna sekcija pa je za zdaj pripravila dva literarna večera v Prešernovem gledališču, predstavili pa so se tudi mladi pesniki iz njihove osnovne organizacije.

I. Hribar

Gasilci v Srednji vasi pri Senčurju so imeli pred nedavnim občni zbor. To edino društvo v kraju deluje že 26 let. Člani so prizadevni in se poleg varstva pred požari vključujejo tudi v civilno zaščito. Da je društvo potrebno, narekuje tudi hiter razvoj vasi. Imajo pa gasilci v Srednji vasi tudi težave. Zdjaj ima vas tri požarne baze. To pa je premalo, saj zgornji del vasi proti Lužam nima bazena, najstarejši pa tudi ne ustreza več. Velikokrat se morajo boriti tudi z vodo, ko naraste potok Olševnica in se razlije na cesto. Druga težava pa je oprema. Delovne obleke so že slabe, vendar nimajo denarja, da bi se lahko bolje opremlili. Pogrešajo tudi, da v njihovih vrstah skoraj ni kmetrov, saj le-teh na območju vasi ni malo. Sicer pa v društvu skrbijo za podmladek. Trenutno dva mladince obiskujeta tečaj za podčastnike — I. Kadunc

KRITIČNA OCENA DELA

GODEŠIČ — Pred nedavnim so imeli člani osnovne organizacije ZSMS Godešič svojo redno letno konferenco. Na njej so mladi pregledali in kritično ocenili svoje dosedanje delo ter se dogovorili za delo v bodoče. Iz poročil je bilo mogoče razbrati, da so člani mladinske organizacije na Godešiču sami ali v povezavi s krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami pripravili več prostovoljnih delovnih akcij, izredno aktivno pa so delali tudi na področju športa in kulture.

Največji težavi, ki pestita mlade Godešičane, sta denar in prostori. Vse družbenopolitične organizacije iz kraja se namreč »stiskajo« v enem samem prostoru.

Ob koncu letne konference so zbrani izvolili še novo vodstvo. Le-to bo skupaj z vsemi člani mladinske organizacije poskušalo uresničiti vse na letni konferenci zastavljene si naloge.

J. Govekar

PREDAVANJA ZA KMETOVALCE

RETEČE PRI ŠKOFJI LOKI — Krajevna skupnost Reteče je v sodelovanju s škofjeloško kmetijsko zadruzo pred nedavnim pripravila dve zanimivi predavanji za kmetijske proizvajalce. Strokovnjaki so udeležencem spregovorili o uporabi umetnih gnojil ter krmljenju mladih živali. Kmalu bo še predavanje o uporabnosti zamrzovalnih skrinj. Želja pripravilcev predavanj je, da bi se poučnih predavanj udeleževalo še več kmetovalcev.

F. Rant

AKTIVNI ČLANI RDEČEGA KRIŽA

RETEČE PRI ŠKOFJI LOKI — V Retečah že vrsto let izredno uspešno v okviru krajevnih skupnosti deluje tudi organizacija rdečega križa. Tako večkrat med letom skupaj s šolsko mladino pripravijo zbiranje starega papirja, skupaj z domačim turističnim društvom pa izvedejo akcijo »očistimo svoje okolje«. Ob koncu leta so vsem osemdesetletnikom s področja krajevnih skupnosti Reteče priredili tudi kratek kulturni program s skromno zakusko. Pomagajo tudi vsem ostarelim in socialno šibkim občanom. Prav te dni pa se je končal 18-urni tečaj za nego bolnika. Udeležilo se ga je 12 članic rdečega križa.

F. Rant

Andrej Gregori na stroju za odstranjevanje snega in čiščenje naravnega drsališča — Foto: F. Perdan

Jezi ga slabo vreme

Andrej Gregori iz Kranjske gore že nekaj let vzdržuje in urejuje naravno drsališče za Gmajnico v Kranjski gori — Stroj za čiščenje in odstranjevanje snega z drsališča njegov izum

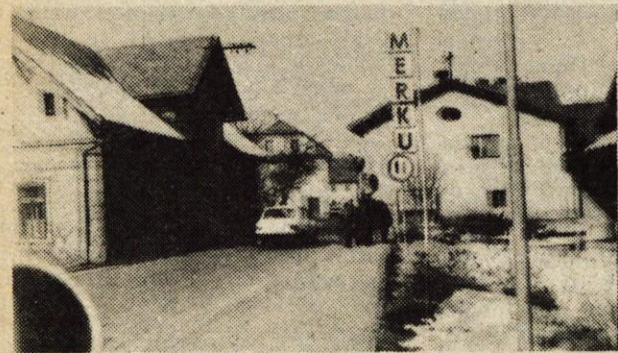
Kranjska gora — »Vsako zimo me najbolj jezita odjuga in slabo vreme, ki zmehčata in pogosto tudi uničita led na obeh naravnih drsališčih za Gmajnico v Kranjski gori. Lani nam je bilo vreme bolj naklonjeno, saj je bilo drsališče pozimi uporabno skoraj tri mesece, letošnja drsala 'bera' pa je veliko bolj skromna,« je zadnjič pripovedoval Kranjskogorec Andrej Gregori, upokojeni 65-letni kalilec v jeseniški Železarni, ki že nekaj let pripravlja, vzdržuje in čisti naravni drsališči za Gmajnico v Kranjski gori, ki sodita k Športnemu društvu Kranjska gora.

»Veliko truda je bilo potrebne, da smo za Gmajnico zgradili drsališči in poslopje, kjer je danes gostilna Mojca,« nadaljuje Andrej Gregori. »S Tonetom Zidanom sva garala in skrbela za material, delavce, denar itd. Seveda je treba tudi danes pošteno poprijeti za delo, da drsališče zaledeni. Ponoči je treba

vstajati in ga polivati. Vsaj pet pod ničlo mora biti, da polita voda zmazne. Pri polivanju in nastajanju ledu mi pomaga domačin Andrej Košir. Za Gmajnico je mogoče drsati, če je temperatura vsaj okrog ničle. Če pa pride otoplitev in odjuga in če na led krepkeje posije sonce, je z vzdrževanjem drsališča težje.«

Varuh kranjskogorskega drsališča je najbolj ponosen na stroj za čiščenje ledene ploskve, ki je njegov izum. Na motorno kosilnico je Gregori namestil snežni plug, ki odrija na ledeno ploskev zapadli sneg in ga po posebni cevi s pomočjo ventilatorja tudi meče prek ograje drsališča. Na zadnji del motorne kosilnice pa je Gregori namestil poseben nož, ki ravna ledeno ploskev, utež pa jo gladi in pometa. S pomočjo Gregorijevega izuma je drsališče očiščeno in zglajeno v dobre pol ure, ročno delo pa bi Gregoriju vzelo ure in ure, pa še prevelik napor bi bil zanj.

J. Košnjek

Bliza se pomlad in pričakujemo lahko, da se bo promet na naših cestah tudi povečal. Najbrž ni prekmalu že zdaj misliti na poletno turistično sezono. Takrat pa se v Lescah v radovljiški občini vsak dan srečujejo s številnimi prometnimi težavami. Dva prometna »zamaška« sta še posebno kritična: semaforji pri Merkurju v Lescah in zapornice. Morda bi vsaj semaforje lahko usposobili in tako uredili, da bi se promet hitreje odvijal. — F. Debeljak

TUDI KLUB ZADOVOLJNIH ABSTINENTOV BO PROSLAVLJAL

RADOVLJICA — Po novembrskem zboru radovljiškega kluba zadovoljnih abstinentov so člani že začeli uresničevati zastavljene naloge. Januarja so pridobili še pet novih članov, pripravljali pa so se začeli tudi na ustanovitev klubov na Bledu in v Bohinju. Razen tega pa so izdelali tudi svoj program v okviru proslav 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in ustanovitve KPS. Sodelovali bodo na vseh krajevnih in občinskih prireditvah, ustanovili pa bodo tudi svoj aktiv komunistov. Razen tega namenjajo maja organizirati izlet v Kumrovec in v Belo Krajino. Ob tej priliki si bodo ogledali Titovo rojstno hišo in Dom borcev in mladine. Obiskati pa namenjajo tudi Bihač in si ogledati muzej o prvem zasedanju Avnoja. Seveda pa bodo prirejali tudi razna športna in druga rekreativna tekmovanja ter organizirali več vzgojnih akcij.

JR

Luka Korošec je bil prvi na Triglavu

Marca letos bo minilo 150 let od smrti Luké Korošca s Koprivnika, kmeta in Zoisovega rudarja, ki je 25. avgusta leta 1778 prvi stopil na Triglav. Z njim so se podali na vrh Triglava lovec Štefan Rožič iz Savice, rudar in fužinar Matevž Kos iz Jereke in ranecelnik Lovrenc Wilmožter. Pobudnik za ta vzpon je bil razen barona Zoisa tudi znani francoski znanstvenik in Zoisov prijatelj Baltazar Hacquet, ki je prišel v Idrijo kot rudniški zdravnik leta 1766. Lovci, Zoisovi fužinarji in Hacquet so skušali priti na Triglav že leta 1777, vendar jim ni uspelo. Uspeh so predvsem po zaslugi Luka Korošca ali »velikega Jurjevca« dosegli avgusta pred 200 leti. Hacquet je kljub veliki želji ostal na Malem Triglavu, Korošec s Koprivnika pa je stopil

prvi na Triglav. Takrat je bil star 31, umrl pa je star 80 let marca leta 1827. Triglav je bil premagan osem let pred osvojitvijo Mont Blanca, kamor sta prva stopila Jacques Balmat in dr. Gabriel Paccard, zato obletnica smrti Luke Korošca ni pomembna le za naše planinstvo, temveč za svetovno planinsko zgodovino.

8. marca letos bodo gorniki proslavili veliki jubilej. Obenem pa se še posebno v zgornjesavski dolini pripravljajo na proslavitev 200. obletnice prvega vzpona na Triglav, ki bo avgusta prihodnje leto. Obenem bodo proslavili tudi 75. obletnico

ustanovitve podružnice Slovenskega planinskega društva na Jesenicah (19. aprila 1903) in 50. obletnico ustanovitve podružnice v Dovjem, ki je bila ustanovljena 28. januarja leta 1928.

Pripravljalni odbor za proslavitev teh jubilejev že deluje in je oblikoval koledar praznovanj. Izšla bo druga izdaja knjige Svet pod Triglavom. Prirejane bodo planinske razstave, pa tudi številna druga srečanja planincev in alpinistov bodo posvečena tem jubilejem. Proslavljanje ne bo le lokalnega, temveč širšega družbenega pomena.

U. Župančič

Nove površine za vrtničkarje na Zlatem polju

Iniciativni odbor vrtničkarjev, ki deluje pri krajevni skupnosti Zlato polje v Kranju že več let, je na svoji zadnji seji konec februarja razpravljalo o rezultatih svojega dela v preteklem letu ter o nalogah, ki ga čakajo spomladi. Ugotovil je, da je med krajani Zlatega polja ter krajani sosednjega Vodovodnega stolpa zelo veliko zanimanje za vrtničkarstvo. Za večino, ki se ukvarja s to za zdravje koristno dejavnostjo, pomeni vrtničkarstvo rekreacijo. Brez razumevanja KŽK Kranj, ki je za vrtničkarje odstopil večji kompleks zemlje, seveda ne bi šlo. Odbor je razpravljalo tudi o novi ceni za uporabo posamezne parcele v letošnjem letu. Le-ta bo le malenkostno večja. Pred začetkom spomladanskih del je predvideno za vrtničkarje tudi strokovno predavanje »O delu na vrtu«. Po predavanju bo še krajši sestanek vrtničkarjev, na katerem bodo izvolili nov odbor vrtničkarjev, ki bo deloval

kot družbeni organ pri KS Zlato polje.

Iniciativni odbor je na svoji seji ugotovil, da v lanskem letu kljub dobri volji ni bilo zaradi velikega zanimanja mogoče ustreči vsem, ki so želeli dobiti v najem parcelo za obdelovanje. Zato je odbor sklenil, da bo do marca skušal zagotoviti še nove površine. Krajani Zlatega polja in tudi iz sosednjih krajevnih skupnosti, ki bi želeli letos imeti parcelo za obdelovanje, naj to sporočijo KS Zlato polje, Kranj, Staneta Rozmana 13, do 15. marca in sicer vsak torek in petek od 16. do 17. ure. Ob prijavi bo vsak naročnik parcele lahko takoj poravnal tudi najemnine.

Odbor prosi vse vrtničkarje, ki že imajo parcelo, da tudi do 15. marca poravnajo svoje obveznosti za leto 1977 in sicer v omenjenih dnevih in urah. Kdor pa ne želi več letos obdelovati vrtnička, naj prav tako do 15. marca to sporoči odboru vrtničkarjev.

Gornik od nog do glave

Franc Mrak iz Kranjske gore je bil 45 let alpinist in gorski reševalec — Prijatelj Miha Ariha, po katerem se imenuje Mihov dom ob cesti na Vršič

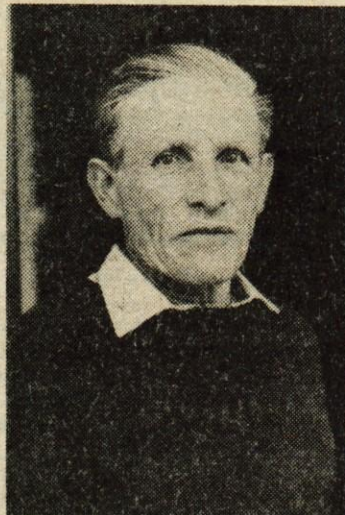
Kranjska gora — Franc Mrak ali Štrukelj iz Kranjske gore, star 64 let, je eden najstarejših članov kranjskogorskega Planinskega društva in ustanovni član alpinističnega odseka ter postaja Gorske reševalne službe. Odraščal je skupaj z Leonom Knapom in Mihom Arihom, ki je padel kot partizan in po katerem se imenuje Mihov dom ob cesti na Vršič. Z njima je kljub napornemu delu valjavca v Železarni Jesenice gradil kranjskogorsko gorniško organizacijo. 45 let je bil alpinist in gorski reševalec. Pred kratkim se je »plezarije« in gorskemu reševanju odpovedal, ostal pa je še vedno eden najaktivnejših članov Planinskega društva Kranjska gora.

»Društvenega dela nikdar ne zmanjka. Zadnja leta smo se lotili predvsem popravil naših planinskih postojank. Koča Na Gozdu ima novo streho. Mihov dom je moderniziran, popravili pa smo tudi Krnico. Žal je denarja vedno premalo. Če ne bi planinci prostovoljno delali in nam ne bi stala ob strani Planinska zveza Slovenije, bi težko zmogli popravila postojank,« pripoveduje Franc Mrak ali po domače Štrukelj iz Kranjske gore.

»Alpinizmu in gorskemu reševanju sem se odpovedal, čeprav težko,« nadaljuje Franc Mrak.

»V 45 letih, ko sem bil aktiven, smo veliko plezali in reševali. Ni mi žal zgubljenega časa, če sploh smem tako reči. Izredno veselje sem imel do sten. V njih sem se spočil kljub naporom, ki jih terja alpinizem. V steni sem se še posebno prijetno počutil v družbi Leona Knapa in Miha Ariha. Težje in pogosto žalostno pa je bilo na reševalnih akcijah. V Travniku, Špiku, Jalovcu, Pri-sanku, Triglavu in Mojstrovki smo smrti oteli veliko življenj, poprečno pet do šest nesreč letno pa je terjalo žrtve. Zraču-

najte, koliko življenj so v 45 letih terjale gore samo na področju delovanja reševalne postaje Kranjska gora! Najpogostejši vzroki nesreč so bili in so neprevidnost, precenjevanje zmogljivosti, obup zaradi nemogoče vrnitve iz »zaplezane« smeri, kršljivost sten itd. K temu gre dodati še nepoučenost gornikov o skritih nevarnostih gora.«

Franc Mrak, ki je plezal tudi v gorah Maroka, meni da kaže naraščajoči »val« obiskovalcev gora še bolj poučevati o planinah, ker bo le tako število nesreč manjše. Vesel je, da raste v Kranjski gori obetaven rod mlajših alpinistov in gorskih reševalcev, »ki so dobri in dosti znajo« kot pravi zanje. Njihove opremljenosti z opremljenostjo generacije, ki ji je pripadal Franc Mrak, ne gre primerjati. Včasih v gorah ni bilo radijskih zvez. Reševalci so si pomagali s klici in drugimi znaki. Tudi helikopterjev in drugih pomagala niso poznali. Danes brez takšne opremljenosti ne gre. Razmere v gorah terjajo, da jo bo treba še dopolnjevati!

J. Košnjek

Napaka na telefonskem kablju

Redne planske meritve, ki jih je treba opravljati na podlagi predpisov ZJ PTT, so pred nedavnim pokazale, da izolacija na medkrajevnem telefonskem kablju Kranj-Ljubljana slabi. Delavci telekomunikacij PTT Ljubljana in Kranj so se takoj lotili zahtevne naloge. Najti je bilo treba kraj, kjer je napaka. Ugotovili so, da je bila napaka na kondenzatorski spojki na Meji. Eden od kondenzatorjev je bil v stiku. Domnevali, da je do preboja prišlo zaradi atmosferskih praznitev ali, da je na to vplivala električna železnica. Napako so hitro popravili. Če pa je ne bi pravočasno odkrili in odpravili, bi se čez čas lahko zgodilo, da bi bil telefonski promet med Kranjem in Ljubljano prekinjen.

Elita

Kranj

odpira danes dne 1. marca 1977
v Kamniku, v Maistrovi ulici št. 4

NOVO TRGOVINO — NOGAVIČAR

Trgovina bo založena vedno z vsemi
vrstami damskih, moških in otroških no-
gavic, ter otroško tekstilno galanterijo do
6. leta starosti.

VABIMO VAS NA OBISK.

murka

Po darilo za mamico, dekle in ženo
v našo blagovnico

ELGO
Priporočamo se
za obisk
in nakup!

**Pavel Olip —
75-letnik**

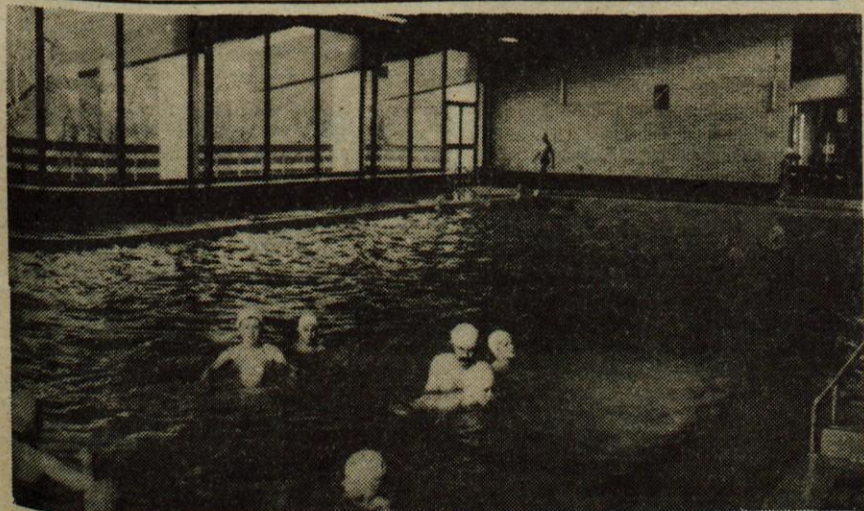
Rodil se je v majhni hiši pod
radovljiškim klancem, po doma-
če pri Sredneku. Po osnovni šoli
in gimnaziji je v Sarajevu končal
gozdarsko šolo in bil nekaj časa
tudi zaposlen v Bosni. Tam je
spoznal ženo in se 1925. preselil v
Lesce.

Vedno je rad hodil v hribe in
bil tudi vrsto let predsednik Pla-
ninskega društva Radovljica ter
gorski vodič. Bil pa je tudi zave-

den, Slovenec in naprednjak. Med
prvimi je postal član Sokola. V
letih 1929 in 1930 je bil član
gradbenega odbora za gradnjo
šole v Lescah. Za tiste čase je
bila to najmodnejša šola. 1936.
leta pa je bil Pavel Olip izvoljen
za župana v Lescah. Podpiral je
stavkajoče kovinarje in prek 250
nezaposlenim je pomagal najti
zaposlitev, največ v jeseniški
železarni.

Kmalu po začetku druge vojne
so ga Nemci zaprli v Begunje in
kasneje v Sentvid pri Ljubljani. V
zaporu se je tudi spoznal z aktivi-
sti in postal član OF ter kasneje
gospodarske komisije na terenu.
Olipova hiša je pomagala ves čas
partizanom. V njej je bilo skriva-
lišče za ranjence, terence, tu so
našli vezo s partizani prišli iz
raznih krajev Slovenije. Tako je
bila tudi zanj nevarnost vse večja
in 1944. leta je šel v partizane,
kjer je bil že prej njegov starejši
sin.

Po vojni je Pavel aktivno delal
v organizaciji rdečega križa, pri
Planinskem društvu, v zvezi bor-
cev, vodni skupnosti, v kmetijski
zadrugi. Bil je tudi med ustano-
vitelj krajevnih skupnosti Lesce,
nato odbornik občinske skupšči-
ne Radovljica in še bi lahko na-
števali. Čestitamo ob življenj-
skem jubileju. MB

Železniki — Železniki so dobili lani moderen zimski bazen. Plavalci in
njegovi obiskovalci zatrjujejo, da je eden najlepših v Jugoslaviji. Večino
denarja za njegovo gradnjo so prispevali prebivalci tega dela Selške doline,
štiri leta so namreč plačevali samoprispevek, in delovne organizacije. Zdaj je
bazen ves teden od jutra do večera poln. Obiskujejo ga učenci in dijaki šol iz
vse škofojloške občine, člani mnogih delovnih kolektivov in drugi. (Jg) —
Foto: F. Perdan

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam globok OTROŠKI VOZI-
ČEK — ugodno. Telefon 064-61-158
1325

Ugodno prodajam ELIND, termo
peč, 2,6 KW. Kožuh Tiše, Kranj,
Mlakarjeva 2 1326

Prodajam mladega šarplaninskega
OVČARJA brez rodovnika. Čema-
zar Manca, Forme 12, Žabnica 1327

Prodajam macesnove DESKE
20 mm. Tomažičeva 8 a, Primskovo
1328

Ugodno prodajam OBRAČALNIK
za seno MARATON za kosilnico
BCS 127 cm. Blenkuš Zorko, Kranj-
ska gora, Gasilska 12, tel. 88-731
1329

Prodajam otroško KOŠARO in
RADIO UKW Portorož. Zihelr,
Levstikova 1, Kranj 1330

Prodajam OBRAČALNIK SONCE,
večjo količino kvalitetnega sena. Za-
breznica 27, Žirovnica 1331

Prodajam dobra ZIMSKA JABOL-
KA. Češnjek 28, Cerklje 1332

Prodajam 4 tone dobre KRME.
Krmelj Ivana, Gorenja Dobrava 7,
Gorenja vas 1333

Prodajam starinsko PEČ. Poklukar
Jože, Grabče 5, Zg. Gorje 1334

Prodajam starejšo KRAVO z veli-
ko mleka po teletu. Sr. Bela 18,
Preddvor 1335

Prodajam SLAMOREZNICO s pu-
halnikom, dva kostanjeva DROGA,
10 m dolga. Češnjek 21, Cerklje
1336

Prodajam moško KOLO, dobro
ohranjeno ali zamenjam za kakršno
koli svinjsko rejo. Ringer, Bakovnik
2, 61240 Kamnik 1337

Prodajam BILJARD (7000), FLIP-
PER (6000), ESPRESSO (3000),
MLINČEK (3500), BOJLER (800).
Srednja vas 68, Bohinj, tel. 76-481,
dopoldne. 1338

OTROŠKI KOŠ IN VOZIČEK
(globok), prodajam. Telefon 25-378
1339

Prodajam betonske VEREJE, stre-
šne žlebove, »fligelne« za toplo gre-
do, balkonsko — betonsko OGRA-
JO. Kutinova 2, Kranj, Orehek 1340

Prodajam PUŠKE 9 tednov stare
in KRAVO po izbiri. Cerkljanska
Dobrava 5, Cerklje 1341

Poceni prodajam zaradi selitve raz-
no rabljeno POHIŠTVO, 8-litrski
BOJLER, PEČ na olje in drugo.
Ogled vsak dan od 15. do 18. ure.
Tavčarjeva 39/I, Rekar 1342

Prodajam KROMPIR igor — se-
menski. Visoko 31, Šenčur 1343

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše
Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski
tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje
Ljudska pravica, Ljubljana, Kopi-
tarjeva 2. — Naslov uredništva in
uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja
1. — Tekoči račun pri SDK v Kra-
nju številka 61600-601-12594 — Te-
lefon: glavni urednik, odgovorni
urednik in uprava 23-341, uredni-
štvo 21-835, novinarji 21-860, malo-
oglasni in naročniški oddelki
23-341. — Naročnina: letna 200 din,
polletna 100 din, cena za 1 številko
3 dinarje. — Oproščeno prometnega
davka po pristojnem mnenju
421-1/72.

vozila

JABOLKA dobite v župnišču Ko-
vor, Tržič 1344

Prodajam črno-beli ISKRIN TE-
LEVIZOR. Kranj, Valjavčeva 4, sta-
novanje 1. 1345

prodajam

ZASTAVO 750, karambolirano,
prodajam po delih. Zg. Bitnje 25. In-
formacije dopoldan 26-361 int. 19,
popoldan 21-311 1346

SIMCO 1100 special, letnik 1971,
prodajam, Čirče 29, Kranj 1347

Prodajam IMV KOMBI, letnik
1972, registriran. Okroglo 19, Naklo
1348

ŠKODO 1000 MB prodajam po de-
lih. Jocić Miloš, Delavska 49, Kranj
1349

Prodajam ugodno FIAT 1300, letnik
1970 in MOPED T 12. Avto lahko
polovico na posojilo. Avsenik Alojz,
Letališka 12, Lesce 1350

Prodajam ŠKOLJKO za NSU, La-
hovče 27, Cerklje 1351

Prodajam dva MENJALNIKA za
zastavo 750, motor, letnik 1968 po
generalni in športne obroke za
BMW. Avtokleparstvo Bodlaj, Zvir-
če 25 1352

TRAKTOR SAME 32 KS, 700
delovnih ur, brezhiben, prodajam.
Češnjica 15, Podnart 1353

Prodajam VW 1200, starejši letnik,
registracija do 1978 leta. Čirče 40,
Kranj 1354

Prodajam R 4, letnik 1968, po delih.
Jerala Dušan, Stražiška 15, Kranj
1355

Prodajam PASOVE avtomatik po
zelo ugodni ceni za zastavo 101.
Naslov v oglasnem oddelku. 1363

Prodajam KAROSERIJO VW 1500.
Telefon 22-513 1364

kupim

Kupim SMUČARSKO ČEVLJE
št. 37. Milje 33, Šenčur 1355

Kupim dva BIKCA, težka od 200
do 350 kg za nadaljnjo rejo. Bernard,
Zg. Senica 16, Medvode 1356

stanovanja

Trisobno STANOVANJE, sončno
ugodno prodajam. Ponudbe pod »Go-
tovina« 1299

Oddam opremljeno SOBO in pro-
dam otroško POSTELJICO. Mihelič
Francka, Golnik 25, telefon 50-334
1357

Kupim dvosobno STANOVANJE,
staro do 15 let. Plačam v gotovini.
Ponudbe pod »Vseljivo v maju« 1358

obvestila

EKSPRES ČIŠČENJE itisona,
tapisoma, preprog, foteljev, kavčev.
Pridem na dom. Gogala, Kidričeva
38, tel. 22-059, popoldan 1359

POPRAVLJAM vse vrste hladil-
NIKOV. Oglasite se na tel. 60-801
1365

prireditve

DIJAKINJE 3. b ekonomske šole
prirejajo v petek, 4. marca 1977, ob
18. uri PLES. Igra ansambel
TRGOVCI. Vabljeni na PRIM-
SKOVO! 1360

Krajevna organizacija ZB NOV
Stražišče obvešča, da napovedani
koncert ansambla AVSENIK zaradi
bolezni v ansamblu v četrtek, 3.
marca 1977, na Laborah v Kranju,
odpade. Prodane karte veljajo za
koncert, ki bo predvidoma konec
marca.

Za razumevanje se
zahvaljujemo

ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE ŠKOFJA LOKA, PUŠTAL 21,

obvešča svoje sodelavce,
da ima od 24. februarja le-
tos spremenjeno telefonsko
številko:

**odslej kličite na
tel. 61-535.**

izgubljeno

24.2. 1977 sem v Globusu izgubila
OČALA z etuijem. Prosim poštenega
najditelja, naj jih vrne, ker jih
nujno potrebujem. Mlakar, Pivka 9,
Naklo 1361

25. 2. od 9. do 11. ure sem izgubil
CERADO od Dorfarjev do Žabnice.
Poštenega najditelja prosim, da mi
jo proti nagradi vrne. Šifer Franc,
Žabnica 15 1365

Izgubila sem 4.000 din od Britofa
do Predoselj, 24. 2. od 11. do 12. ure.
Najditelja prosim, da denar vrne
Eržen Franciški, Britof 338, proti
nagradi. 1366

ostalo

Oddam mlade PSICKE, mešane
pasme. Cerklje 139 1365

Nekoč sprehajališče — zdaj odlagališče smeti

Trboje — Prve znanilke po-
mladi so pokukale iz zemlje. Ni
treba kaj dosti iskati in že naleti-
mo na odslužen štedilnik, preluk-
njano posodo, plastenke, škatle,
polivinilaste vreče in še kaj. Če
imamo srečo, dobimo med od-
padki tudi kak teloh, zvonček ali
trobentico.

V Trbojah je za odlaganje
smeti namenjena velika jama
zunaj vasi, vendar se nekaterim
vaščanom zdi preveč »oddalje-
na«. Zato napravijo le nekaj ko-
rakov in odložijo smeti za cesto,
nekateri pa se toliko »potrudijo«,
da jih vržejo v breg. Tako
prišleka iz kranjske smeri že ob
cesti in na bregu pozdravi na
kupe raztresenih smeti.

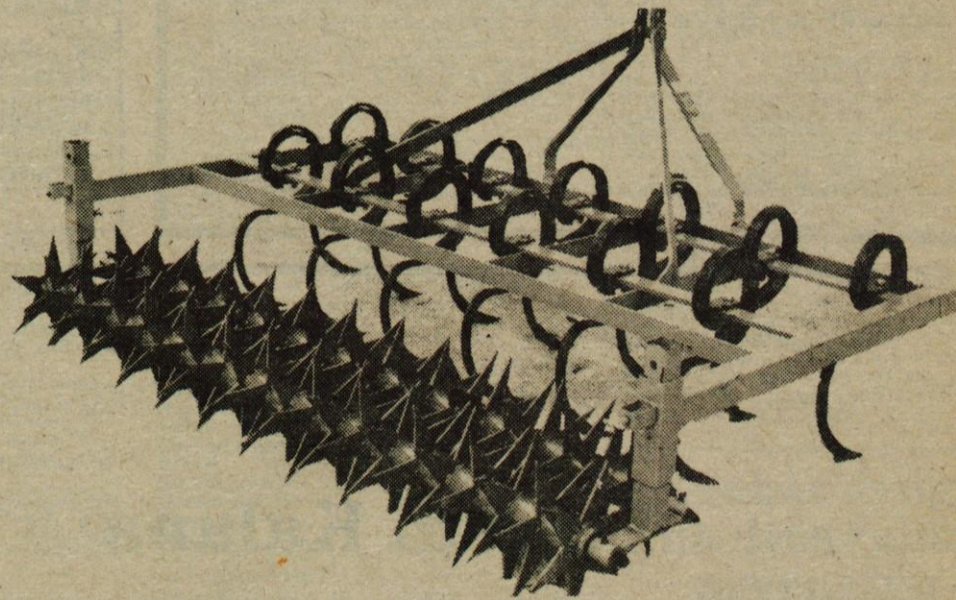
Nekateri vaščani se tudi potru-
dijo in hočejo smeti peljati v
jamo. Toda marsikomu »zmanj-
ka moč« in jih odloži kar za
cesto, ki vodi do odlagališča
smeti.

Tatjana Šter

KŽK Kranj AGROMECHANIKA

Kranj, Cesta JLA 2/1
telefon 23-485

Kultivator z drobilcem

Kmetovalci!

**Pravočasno preskrbite nepogrešljive sodobne stroje za pripravo
zemljišča pred setvijo proizvodnje KŽK Kranj — AGROMECHANIKA**

Na zalogi imamo traktorje DEUTZ, UNIVERZAL — štiri- in dvokolesni pogon,
IMT, ZETOR in druge priključke.

nesreče

Zdrsnil s poledenele ceste

V soboto, 26. februarja, ob 6.50 se je na magistralni cesti na Hrušici pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti. Voznik osebnega avtomobila Marijan Langus (roj. 1925) z Jesenic je vozil proti Kranjski gori. Na poledeneli cesti na Hrušici je njegov avtomobil zaneslo v levo s ceste, kjer je zdrsnil 15m po nasipu. Voznik je med prevračanjem padel iz avtomobila in huje ranjen obležal. V avtomobilu so bili varnostni pasovi, vendar voznik ni bil privezan. Škode na vozilu je za 15.000 din.

Pretesno prehitevanje

Na magistralni cesti na Pivki se je v soboto, 26. februarja, ob 9.20 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Stevo Vignjevič (roj. 1923) iz Ljubljane je peljal proti Naklem; na Pivki je prehiteval tovorni avtomobil, ki ga je vozil Janez Lotrič iz Radovljice, vendar tako tesno, da je oplazil prednji levi odbijač na tovornjaku. Zaradi tega je Vignjevičev avtomobil zasukalo in odbilo desno pred tovornjak, nato pa je obstal prevrnjen na streho na kolesarski stezi. V nesreči je bila sopotnica Marija Vignjevič laže ranjena, škode na avtomobilu pa je za 11.000 din.

Tovor pod cesto

V soboto, 26. februarja, ob 21. uri se je na lokalni cesti med Zmincem in Sopotnico pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Peter Habjan (roj. 1950) iz Sopotnice je peljal od Zminca proti Sopotnici. Okoli 1000 metrov od glavne ceste je voznik zaradi vinjenosti

zapeljal pod cesto, kjer se je tovornjak prevrnil, del tovora pa se je razsul. Voznik je kraj nesreče zapustil nepoškodovan, prav tako se tudi sopotniku ni zgodilo ničesar. Voznika so miličniki odpeljali na odvozem krvi.

Prehitevanje v ovinku

V nedeljo, 27. februarja, ob 10.45 se je v vasi Bukovica pri Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Leopold Tušek (roj. 1952) z Bukovice je peljal iz Železnikov proti Škofji Loki. V Bukovici je za njim pripeljal v desnem nepreglednem ovinku z neprimerno hitrostjo voznik kombija Sašo Benedik (roj. 1946) iz Železnikov ter Tuškov avtomobil začel prehitevati, ker ni mogel pravočasno zmanjšati hitrosti, da bi speljal ovinek za njim. Takrat je iz nasprotne smeri pripeljala voznica osebnega avtomobila Nada Novak (roj. 1957) iz Ljubljane, ki se je sicer umikala skrajno desno, vendar sta avtomobila kljub temu trčila. V nesreči je bil ranjen sopotnik v avtomobilu Novakove Franc Oščak (roj. 1905) iz Tacna. Škode na vozilih pa je za 30.000 din.

L. M.

Padla v narasli potok

V ponedeljek, 21. februarja, popoldne je Cecilija Sušnik (roj. 1911) iz Zg. Besnice na poti od sosedu proti svojemu domu padla z lesene brvi v bližnji potok. Čeprav so sosedje kmalu opazili, da je nekaj narobe, v potoku so zagledali njen dežnik, in so jo šli iskat, je bilo vendarle kljub nudenju pomoči za Sušnikovo že prepozno.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je mnogo prežgodaj zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

Cecilija Sušnik

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti do mnogo preranega groba, ji poklonili vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Posebna hvala sosedom za pomoč in tolažbo v teh težkih trenutkih ter pevcem in g. župniku iz Besnice.

Zalujoci; mož Franc, sinova Franci, Marjan z družino, sestre in brat ter ostalo sorodstvo.

Besnica, Kranj, Žirovnica, 23. februarja 1977

ZAHVALA

Oh boleči izgubi našega dragega moža, skrbnega očeta, starega očeta, brata in strica

Ignaca Jezerška

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znanem za poklonjene vence in cvetje, izraze sožalja in spremljanje na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem najbližjim, gospodu župniku in pevcem za pogrebni obred. Hvala tov. Treven Janezu za ganljive besede ob odprtem grobu, društvu ZB Sovodenj in Bernardu Velikonja za vso izkazano pomoč.

Vsem najlepša hvala!

Vsi njegovi!

Stara Oselica, Fužine, Škofja Loka, Kranj 24. februarja 1977

ZAHVALA

Ob smrti našega ljubega ata

Lojzeta Kalana

ki nam ga je usoda tako nenadoma ugrabila, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izkazali sočutje, delovnim tovarišem iz tovarne Tekstilindus in njegovim kolegom gasilcem za lepe nagrobne besede in zadnje spremstvo, Institutu Golnik, Servisnemu podjetju Kranj, Gorenjskemu tisku in Kleparstvu Trampuž. Najlepša zahvala gospodu župniku iz Šmartina za zadnji obred, darovalcem cvetja, pevcem, sosedom, pogrebem in vsem, ki ste nam ob težki uri stali ob strani.

KALANOVI

Telovadba za voznike

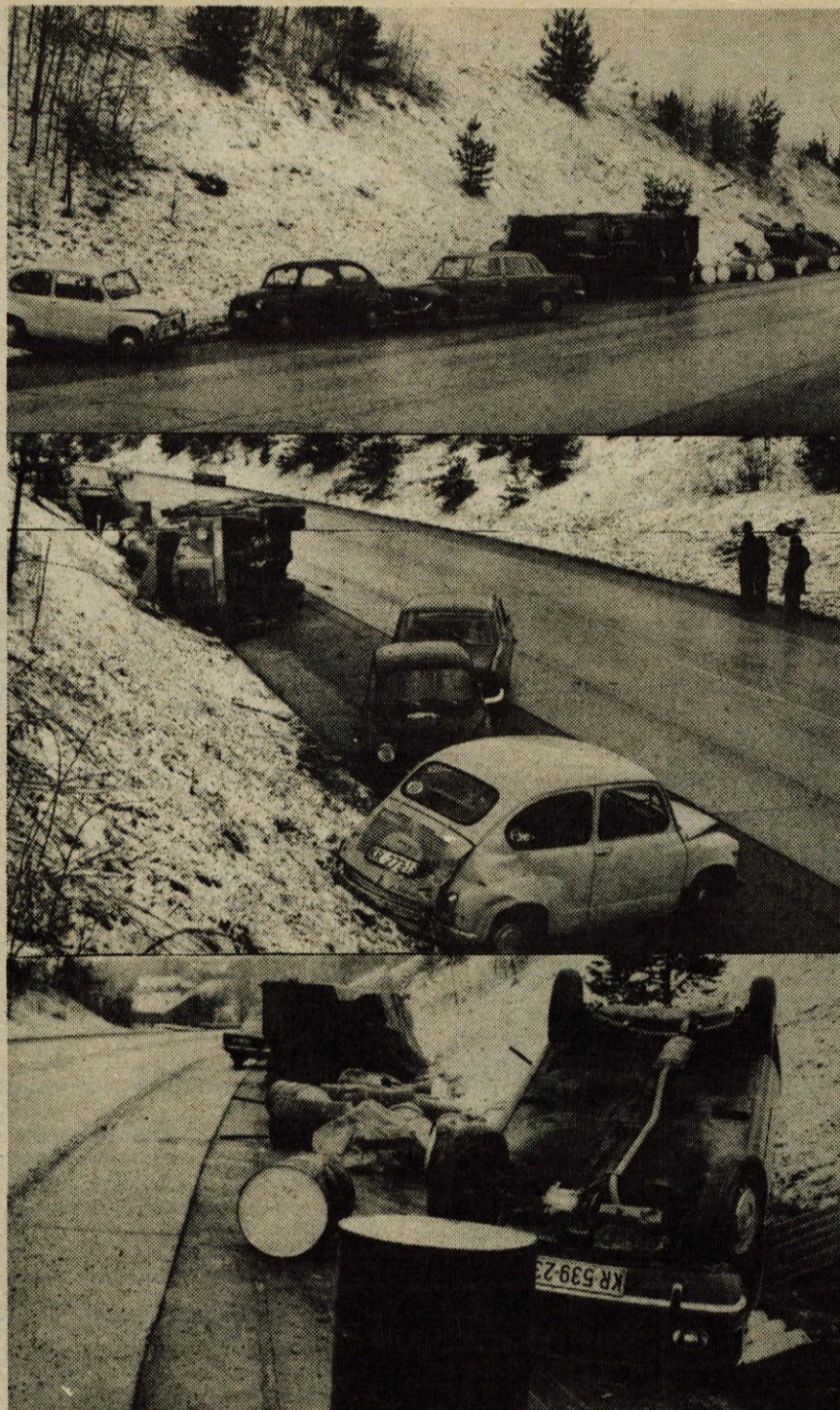
Vsem, ki veliko sedijo za volanom, utrujenost ni neznana. Utrujenost nastane zaradi dolgotrajne in neprekinjene napetosti mišic med vožnjo. Pri neizkušanih voznikih je napetost mišic neprestana. Lahko pa se pojavlja utrujenost kot posledica nerodne drža voznika za volanom. Isti voznik se lahko različno utruji v različnih avtomobilih, kar pomeni, da na utrujenost vpliva položaj in oblika sedeža. Oblika sedeža je seveda odvisna od proizvajalca, položaj sedeža pa voznik lahko sam naravnata tako, da za volanom sedi sproščeno. Noge ne smejo biti preveč iztegnjene, pa tudi ne preveč skrčene, isto velja tudi za roke na volanu. Hrbet naj bo naslonjen na naslonjalo sedeža. Vsak drugačen položaj povzroča večjo napetost v mišicah v ramenih in na vratu.

Proti utrujenosti za volanom pomaga telovadba, ki jo lahko voznik izvaja kar med vožnjo, kadar seveda oceni, da lahko to stori brez nevarnosti zase in za druge. Gre za preproste vaje: mišice na nogah močno napnemo, pri tem nogo lahko malo pokrčimo. Napetost naj traja nekaj sekund, nato mišice spet opustimo. Gibamo s prsti navzgor in navzdol. Posebno napenjamo tudi mišice na rokah, seveda pa to počenjamo le takrat, kadar vozimo naravnost. Mišice naj voznik napne dvajsetkrat. Če je vožnja daljša, naj bi si voznik vsako uro privoščil takšno telovadbo. Za sproščanje mišic vratu je primerna vaja, ko si zamislimo, da tiščimo nazaj z glavo težak predmet: potiskamo kake štiri sekunde, nato popustimo.

Seveda je dobro daljšo vožnjo večkrat tudi prekiniti. Med počitkom naj voznik ne sedi, boljši je sprehod ali lažji tek. Če pa je mogoče, naj za nekaj časa tudi leže na hrbet in se skuša sprostiti.

Med prekinitvami vožnje ni dobro zaužiti preveč hrane, saj le-ta povzroča zaspanost. Voznik naj ne čaka, da bo zelo lačen, pač pa lahko med vožnjo lakoto poteši s kocko sladkorja, koščkom čokolade ali z bonbonom. Če pa se voznika loteva zaspanost, je bolje vozilo ustaviti in narediti nekaj razgibalnih vaj ali pa si privoščiti urico spanja. Dobro je, da poklicni vozniki ne glede na starost in na delovno dobo, vsak dan telovadijo. Morali bi tudi kar največ hoditi na sprehod. Če pa to ne gre, bi morda poskusili tisti, ki veliko sede za volanom, priti do delovnega mesta peš.

-Vek-

NEPRIPRAVLJENI NA POLEDICO – Včeraj zjutraj so se zaradi nepričakovane poledice pripetile na gorenjskih cestah več prometnih nesreč, ki na srečo niso terjale težjih poškodb, temveč le materialno škodo. Zanje ne kaže priti le poledice, ki je nastopila zaradi predhodnega dežja in snega ter ohladitve, temveč neprevidnost voznikov in počasnost odgovornih za vzdrževanje cestišč. Tako prvi kot drugi so bili na to že nekajkrat opozorjeni. Miličniki, ki so raziskovali včerajšnje nesreče, pravijo, da je večina voznikov vozila, kot v normalnih razmerah na cesti! Obenem pa dodajajo, da marsikatega trčenja ne bi bilo, če bi bili cestarji na takšne nepričakovane spremembe pripravljeni. Takoj po obvestilu bi lahko odšli na najnevarnejše odseke cest in jih posuli. Opozorilo s kančkom graje je utemeljeno predvsem zaradi tega, ker se takšne razmere, kakršne so bile včeraj zjutraj, lahko še nekaj časa dan za dnem pojavljajo! Na fotografiji je prometna nesreča na Bistrici, kjer je trčilo pet vozil, med njimi tudi tovornjak, natovorjen s 27 200 litrskimi sodi olja. Na srečo se olje ni razlilo po cestišču. (jk) – Foto: F. Perdan

dežurni veterinarji

Od 4. 3. do 11. 3. 1977:
Cepuder Bogdan, dipl. vet. spec., Kranj, Kajuhova 23, telefon 22-994 za občino Kranj;
Pipp Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 37, telefon 60-380 za občino Škofja Loka;
Čop Boris, dipl. vet., Lesce, Dacarjeva 5, telefon 75-606 za občino Radovljica in Jesenice.
Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne.
Centralna dežurna služba ZVZG Kranj, na telefonski številki 25-779, pa deluje neprekinjeno.
Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

Tudi pri nas že imamo »pokopališča« za avtomobile. Žal pa na dokaj neprimernih mestih. Prvi posnetek našega fotoreporterja je iz bližine ceste, ki pelje iz Gorij proti znanemu zimskemu športnemu središču Zatniku, drugi pa iz kranjskega sejmišča. Torej bo vsekakor potrebno poskrbeti tudi za posebno urejena odlagališča »pločevinastih skate«! (– jg) – Foto: F. Perdan

Doslej največji uspeh Križaja

FURANO — V tem znanem japonskem zimskošportnem središču se je s slalomom in veleslalomom začel drugi del tekmovalnega leta. V svetovni alpski pokali. Torej vso najboljšo svetovno elito alpskih smučarjev in smučark, med katerimi je kot edini Jugoslovčan tudi Bojan Križaj, so videli tudi ljubitelji smučanja v deželi vzhajajočega sonca. Čeprav so imeli kup težav z novim snegom in pravim snežnim metezem, so vseeno spravili pod streho moško in žensko veleslalomsko in slalomsko preskušnjo.

Prav moški slalom pa je Križaju tokrat prinesel enega največjih uspehov, odkar po evropskem mladinskem naslovu počasi in vztrajno leze med največje mojstre slalomskih in veleslalomskih vrst. Bojan je za razliko od prvega nastopa na Japonskem v veleslalomu, v drugem, slalomu, dosegel tisto, kar so mnogi od njega pričakovali in nekateri najbolj zagrizeni nenazadnje tudi zahtevali. Kot vse kaže, je tudi v slalomu našel samega sebe. V nedeljski tekmi je s šestim mestom dokazal, da so bila vsa na-

sprotovanja o njegovem odhodu na japonsko-ameriško turnejo odveč. Sebi in Jugoslaviji je s šestim mestom prismačal še nadaljnjih šest točk v svetovnem pokalu. V obeh vožnjah je bil zanesljiv in s tem si je prav gotovo spet pridobil dovolj samozavesti, odpadlo pa je tudi nekaj psihicne obremenitve, saj je v tej sezoni le prevečkrat prav v tej disciplini moral odnehati že v prvi ali pa nato v drugi vožnji. Če mu je ta največji uspeh našega alpskega smučanja dal res tisto samozavest, smo prepričani, da nas bo Bojan s svojimi uvrstitvami med prvo deseterico, ki prinašajo tudi točke, še razveseljeval. Za seboj pa bo prav gotovo potegnil tudi naš nadarjeni mladi alpski rod, ki ga ni malo.

Zmagal je tokrat pripadla mlademu Avstrijcu Heidiggerju, drugi pa je bil Šved Stenmark, ki je dobil nadaljnjih dvajset točk in se vodilnemu za »zlato globuse« avstrijskemu smučarju približal samo za točko zaostanka.

Rezultati: 1. Heidigger (Avstrija) 11,65, 2. Stenmark (Švedska) 117,88, 3. Nöckler 117,99, 4. G. Thöni 118,45, 5. Radici (vsi Italija) 118,77, 6. Križaj (Jugoslavija) 118,80.

Na prvi tekmi japonske turnee v veleslalomu so slavili Avstrijci, saj so bili med prvo deseterico kar štiri. Zaradi na novo zapadlega snega so imeli mojštroko namazane smuči, saj so jim »letele« najhitreje. Zmagal je Hinterseer pred rojakom Brunnerjem in Švicarjem Goodom. Prav napadca izbira maže je pokopala Švede in tudi Križaja, ki so si za japonski sneg izbrali napadne »voske«. Stenmark je bil šel 11., Križaj pa komaj 29.

Rezultati: 1. Hinterseer 3:11,58, 2. Brunner (oba Avstrija) 3:12,10, 3. Good (Švica) 3:12,27, 4. Stenmark (Švedska) 3:15,50, 29. Križaj (Jugoslavija) 3:22,64.

Svetovni pokali: 1. Klammer (Avstrija) 195, 2. Stenmark (Švedska) 194, 3. Heidigger (Avstrija) 184, 39. Križaj (Jugoslavija) 7.

Vsakemu nekaj

KRANJSKA GORA — Domače športno društvo tukajšnje osnovne šole je bilo na smučaških vitranca organizator letošnjega gorenjskega prvenstva osnovnih šol v slalomu. V vseh starostnih skupinah — od cibicbanov do starejših pionirjev — je nastopilo nad 200 »mladih mojstrov« veleslalomskih vrst.

Med to družino je bilo že nekaj prekaljenih tekmovalcev. Pohvaliti je treba vse, tudi tiste, ki so pristali na zadnjih mestih. Največ so dosegli učenci gorenjske metropole, ostalo pa so pobrali Ločani, Tržičani in Jeseničani, tako da je res dobil vsak nekaj.

Rezultati: cibicbanke: 1. Dežman 1:01,34, 2. Tomažič (obe Kranj) 1:04,18, 3. Jugovic 1:04,38, 4. Kokal (obe Šk. Loka) 1:04,52, 5. Krznarič (Jesenice) 1:08,54; cibicbani: 1. Zvan (Jesenice) 58,47, 2. Likozar 59:57, 3. Peneš (oba Kranj) 1:00,12, 4. Robič (Jesenice) 1:01,77, 5. Krapež (Tržič) 1:01,90;

mlajši pionirke: 1. Krek 1:02,95, 2. Kalan (obe Šk. Loka) 1:03,49, 3. Kunc (Jesenice) 1:04,28, 4. Mihelič (Kranj) 1:05,61, 5. Kalan (Šk. Loka) 1:05,71; mlajši pionirji: 1. Oblak (Jesenice) 1:02,97, 2. Krampl (Kranj) 1:04,15, 3. Pirč (Jesenice) 1:04,18, 4. Jerman (Kranj) 1:04,45, 5. Ravnik (Jesenice) 1:04,66;

starejše pionirke: 1. Likozar 1:01,33, 2. Blažič (obe Kranj) 1:02,72, 3. Peharč (Tržič) 1:02,76, 4. Vesek (Jesenice) 1:03,20, 5. Porenta (Škofja Loka) 1:03,54; starejši pionirji: 1. Podrekar (Jesenice) 1:01,03, 2. Grašič (Kranj) 1:01,11, 3. Švab (Tržič) 1:02,87, 4. Sorli (Kranj) 1:04,18, 5. Noč (Radovljica) 1:04,16.

Jugoslovanska reprezentanca tretja

BUDIMPEŠTA — Jugoslovanska hokejska reprezentanca, ki se pripravlja za nastop na bližnjem svetovnem prvenstvu skupine B na Japonskem, je prejšnji teden nastopila na mednarodnem hokejskem turnirju v Budimpešti. Jugoslovani so na turnirju, na katerem so poleg naše reprezentance nastopile še reprezentance NDR, Romunije in Madžarske zasedli tretje mesto. Naša reprezentanca je nastopila v naslednji postavi: M. Zbonat, Lomovšek, S. Košir, Kumar, Kavec, Hafner, F. Zbonat, R. Savič, Ščap, Beravs, Lepša, Puterle, S. Košir, Renaud, Klemenc, M. Jan, Pavlič, Z. Švab. Bila je na turnirju poražena od NDR (0:7) in Romunije (3:4), premagala pa je svoje neposredne tekmece na svetovnem prvenstvu Madžare (5:3). Čeprav Jugoslovani niso prikazali preveč dobre igre, bi lahko z malo več sreče in spretnosti napadalcev pred nasprotnikovimi vrati zasedli drugo mesto. Jugoslovani so z Romuni izgubili minimalno, vendar so po drugi tretjini še vodili.

Naša reprezentanca je nastopila tudi precej oslajena. Manjkali so štiri ključni igralci in sicer brata Hiti, Poljanšek in Smolej. Prav odsotnost zadnjih dveh se je močno poznala, saj sta oba jeseniška napadala delovala precej neuigrano. Kavec in Pavlič, pozneje tudi Z. Švab, kateremu je bil to prvi uradni nastop za našo reprezentanco, se tako hitro pač niso mogli dobro znajti v napadu, v katerem se nikoli niso igrali. Vsekakor pa z nastopom naše reprezentance ne smemo biti preveč zadovoljni. Kot vsa prejšnja leta je tudi letos največ težav z obrambo. Obrambni igralci zelo niso v formi in še prepočasni so. Tudi napadalcii niso v najboljši formi. Napadalcii so si pripravili zelo veliko priložnosti za zadetke, izkoristili pa so jih precej premalo. Zelo slabo pa v svoji obrambni tretjini sodelujejo z branilci. Na tem turnirju sta se spet najbolj izkazala oba vratarja. Do svetovnega prvenstva je ostalo še zelo malo časa. In naši reprezentantje bodo do odhoda morali še precej vaditi, če bodo hoteli na Japonskem dostojno zastopati jugoslovanski hokej.

šport med vikendom

HOKEJ NA LEDU — V prvi finalni tekmi za mladinski hokejski pokal je Kranjska gora na Jesenicah premagala Tivoli. V zaostali tekmi gorenjskega prvenstva, ki je odločal o republiškem prvaku, pa je Bled v Mariboru premagal Stavbarja.

Izidi: Kranjska gora: Tivoli 10:9 (2:5, 4:3), Stavbar: Bled 5:7 (2:2, 2:2, 1:2).

KOŠARKA — V nadaljevanju slovenske košarske lige so Jeseničani v Mariboru je za točko izgubili z domačim Branikom. V preostalih srečanjih pa so bili doseženi pričakovani rezultati.

Izidi: Branik: Jesenice 69:68 (40:32), Elektra: Domžale 94:71 (40:25), Fructal: Vrhnika 79:87 (36:43), Jezica: Kras 86:87 (42:41), Radenska-Pomurje: Dolenjska 58:63 (33:43), Rudar: Trnovo 100:77 (50:41).

V prihodnem kolu bodo Jeseničani doma gostili Ježico.

VOGOMET — V okviru priprav za drugi del tekmovalne sezone je kranjski Triglav nastopil v Ljubljani in premagal domači Krim. Izid Krim: Triglav 2:5 (1:3). Strelca za Triglav: Stular 3, Radosavljevič 2.

SMUČANJE — SKOKI — Na generalki za svetovno prvenstvo v kladičnih disciplinah, ki bo prihodnje leto v Lahtiju na Finskem, je Bogdan Norčič na 70-m skakalnici zasedel 49. mesto, na 90-m pa je bil 20. Na prvi tekmi je zmagal Švicar Steiner, na drugi pa Borovitin iz SZ.

Na veliki olimpijski skakalnici nad Grenoblom so nastopili tudi naši skakalci. V članski konkurenci se je odlično odrezal Mišak, ki je bil 4., 12. pa Kajzer.

ALPSKO SMUČANJE — V veleslalomu za evropski pokal je v Jasni zmagal Španec Joan Ochoa, medtem ko je bil Boris Strel 24.

Na neuradnem evropskem pionirskem prvenstvu »Trofeo Topolino« so mladi jugoslovanski smučarji dosegli izredne uspehe. Rezultati — veleslalom: ml. pionirke: 1. Edež (Avstrija), 10. Krek, 11. Ostrež, 15. Kunc (vse Jugoslavija); ml. pionirji: 1. Jenny (Avstrija), 2. Petrovič, 18. Oblak, 24. Štravs, 29. Jakopin (vsi Jugoslavija); st. pionirke: 1. Kirchner (Avstrija), 7. Likozar, 10. Jerman, 20. Ravnikar (vse Jugoslavija); st. pionirji: 1. Hermanek (ČSSR), 25. Grašič, 27. Podrekar, 28. Dornik (vsi Jugoslavija); slalom — ml. pionirke: 1. Gerg (ZRN), 3. Leskoveš, 16. Krek, 23. Ostrež (vse Jugoslavija); ml. pionirji: 1. Petrovič, 2. Erbežnik, 7. Jakopin, 8. Oblak, 9. Čizman (vsi Jugoslavija); st. pionirke: 1. Merle (Francija), 2. Jerman, 14. Zupančič (obe Jugoslavija); st. pionirji: 1. Girardelli (Luksenburg), 10. Podrekar, 11. Flajs (oba Jugoslavija).

VATERPOLO — V Beogradu so izžrebali polfinalni skupini za letošnji jugoslovanski vaterpolski pokal. Kranjski Triglav je v A skupini, v kateri so še Primorje, Jug. Partizan, KPK, Jadran (Herceg Novi). Polfinalne bodo od 18. do 20. marca, kraj pa bo določen kasneje.

Mlada »smetana« že zbrana

Kranjska gora — Vitranška smučačka so pripravljena za letošnji šteti evropski obračun najboljših mladih alpskih smučarjev in smučark v vseh treh disciplinah. Mlada »smetana« mladinskega smučanja je že zbrana na prizorišču obračuna za evropske naslove v smuku, veleslalomu in slalomu. In če bodo prišli še povabljeni predstavniki ZDA, Kanade in Japonske, bo to neuradno prvo svetovno prvenstvo.

Mladinska evropska prvenstva so bila vedno zanimiva in kvalitetna, saj so ravno iz teh vrst prišli najboljši moštri svetovnega alpskega smučanja, ki pobirajo lovorike in osvajajo točke za svetovni pokal. Evropski prvaki so bili namreč Šved Ingemar Stenmark, Avstrijec Klaus Heidegger, Jugoslovčan Bojan Križaj, ne smemo pa pozabiti odličnega Čeha Bogomila Zemmana in drugih. To so zdaj sama zveneta imena svetovnega alpskega smučanja.

V Kranjski gori je takorekoč vse pripravljeno za te obračune v vseh treh disciplinah. Na progh namreč delajo še zadnje korekture. In kot nam je zagotovil sekretar organizacijskega komiteja Vojteh Budinec, bo vse tako kot je treba. Proga za smuk, ki je bila nared že pred dnevi, je ob pomoči kadetov iz Vikeré ter mladih in starejših krajanov skoraj idealna. In če bo vreme, se ni kaj bati. Na nevarnih mestih je odlično zavarovano, ob morebitni odjugi pa imamo dovolj pripravljenega snega, je zatrdil Budinec.

In kaj lahko pričakujemo nasploh te dni na vitranških strminah? Prav gotovo zagrizen obračun za naslove in najboljša mesta. Največ se pričakuje od lanskeoletnega slalomskega prvaka Bolgara Popangelova, ki bo poskušal vse, da se ponovno dokopije do najboljšega mladinskega slalomista, velike možnosti pa ima tudi v veleslalomu. Je že prekaljen as, saj se je dobro znašel tudi že med znanimi »velikan« alpskega smučanja. Čeprav tudi ostali niso od muh. Naši bodo skušali izkoristiti domači teren, saj že nekaj dni v Kranjski gori pridno trenirajo. Od fantov se seveda največ pričakuje od smučaka Toneta Kozelja, medtem ko ima lepe možnosti za dobre uvrstitve v slalomu in veleslalomu Ločan Boris Strel. Pri dekletih pa bodo vidno vlogo imele Oblakova v veleslalomu ter Dornikova, Zavadlovova, Količeva in Tometova.

Sporod prvenstva: danes bo od 9.30 do 12.30 trening za mladince in mladinke, jutri pa ob istem času drugi trening v obeh kategorijah, ob 15. uri pa bo svečana otvoritev prvenstva, 4. marca bo ob 9.30 prva vožnja smuka za mladince, ob 11.30 pa bo start mladink ter ob 13.30 druga vožnja mladincev, 5. marca ob 9. uri bo prva vožnja veleslalom za mladince, ob 11.30 za mladinke in ob 13.30 druga vožnja mladincev; zadnji dan prvenstva bo ob 9. uri start slaloma v obeh kategorijah, ob 12. uri pa nato še drugi slalom.

Smuk — mladinci ga bodo vozili dvakrat — bo s startom od Rampe v Brsnino, kjer bo cilj. Veleslalom bodo mladinke in mladinci vozili z »es« po znanem FIS slalomu, kjer bo tudi slalom za mladince, mladinke pa bodo svoje slalomске preskušnje opravile na »es« progi.

Jugoslovanske barve bodo na tem mladinskem evropskem prvenstvu zastopali, vendar seznem še ni dokončan, pri fantih: Strel, T. Kozelj, S. Kavčič, Oberstar, Virk in M. Valič, za dekleta pa bodo vozila: Tome, Oblak, Dornik, Zavadljav, Količ, Jezernik, Klanjšček in R. Pintar.

D. Humer

Tokrat nesrečni poraz

Kranj — V predzadnjem kolu je v tej ligi prineslo razburljivo srečanja. Splitski Dalvin si je z zmago v podaljšku že skoraj zagotovil naslov prvaka, medtem ko je Ilirija morala prepustiti točki v Dubrovniku. Celjani so doma izgubili s Šibenikom, Maribor je premagal v dobri igri Medveščak, Oriolik pa Puljanko. Kranjski Triglav, ki se krčevito bori za obstanek, je prepustil točki v Karlovcu.

ŽELJEZNIČAR: TRIGLAV 90:87

Karlovac — Dvorana ob Korani, gledalcev 200, sodnika Ivanuš (Ljubljana), Stark (Zagreb).

Triglav: Košir 25 (1:1), Mavrič 10 (4:2), Fartek 7 (1:1), Škubic 20 (2:2), Lipovac 18, Štefe 7 (1:1).

Triglavani so ves čas srečanja razen v nekaj minutah prvega dela imeli pobudo. Čeprav so se srčno borili, so morali v finišu poklekniti. Dve minuti pred koncem so namreč vodili s 3 točkami razlike, toda naredili so nekaj usodnih napak in zmaga je ostala doma.

Izidi: Željezničar: Triglav 90:87 (45:35), Slovan: Dalvin 106:107 (94:94, 52:45), Jug: Ilirija 79:76 (41:36), Celje: Šibenik 80:91 (39:39), Maribor: Medveščak 111:79 (56:35), Oriolik: Puljanka 92:89 (50:45).

Lestvica:

Dalvin	21	16	5	1889:1760	32
Ilirija	21	15	6	2079:1791	30
Oriolik	21	13	8	1948:1869	26
Maribor	21	12	9	1990:1842	24
Jug	21	12	9	1794:1734	24
Puljanka	21	12	9	1933:1981	24
Slovan	21	11	10	1968:1933	22
Celje	21	10	11	1833:1919	20
Šibenik	21	9	12	1809:1844	18
Željezničar	21	9	12	1968:2040	18
Triglav	21	5	16	1724:1937	10
Medveščak (-1)	21	2	19	1497:1781	3

Pari zadnjega kola: Triglav: Celje, Šibenik; Maribor, Medveščak: Jug, Ilirija; Oriolik, Puljanka: Slovan, Dalvin; Željezničar.

KRANJ — Na štiristeznem kegljišču Triglava je domača moška vrsta v mednarodnem prijateljskem dvoboju merila svoje moči z gosti Lokomotive Dečine iz ČSSR.

V dokaj kvalitetnem dvoboju so slavili domačini, saj je šesterica Triglav — Karun, Zvršen, Pavlin, Turk, Marinšek in Jereb — prepričljivo opravila s solidnimi gosti. Čeprav je razlika kar 440 kegljev, pa se gostje iz ČSSR niso predstavili slabo. Le »trda« kranjska plastika jim je delala precej preglavice, saj se na njej niso najbolje znašli.

Med posamezniki je pri domačinih izstopal Turk, ki je bil ponovno »stari« dobri Jože, saj je zaigral tako kot v najboljših dneh in bil z 969 podrtimi keglji najboljši posameznik. Pri triglavanih sta čez 900 kegljev podrla še standardno zanesljiva Jereb (936) ter Marinšek (922); pa tudi ostala trojica ni razočarala. Pri gostih se je najbolje odrezal Beneš z 888 keglji in dosegel četrti najboljši rezultat.

Triglav 5456: Karun 862, Zvršen 884, Pavlin 877, Turk 969, Marinšek 922, Jereb 936.

Lokomotiva 5010: Jandušek 850, Jenšovský 774, Chmelik 802, Storek 846, Beneš 888, Rižek 850. (-dh) — Foto: F. Perdan

Samo korak do medalje

Škofja Loka — Zdravko Bogataj, dijak četrtega letnika škofjeloške »smučarske gimnazije«, doma iz Srednje vasi pri Poljanah v Poljanski dolini, sicer pa član smučarskega kluba »Ilirija« iz Ljubljane, je na svetovnem prvenstvu za mladince v smučarskih skokih, le-to je bilo v La Croixu v Švici, prvič dosegel izreden uspeh. Uvrstil se je namreč na četrto mesto.

»Skakati sem začel pred desetimi leti,« mi je pripovedoval Zdravko po vrnitvi s svetovnega prvenstva. »Takrat sem se namreč vključil v domači skakalni klub — v Poljanah. Zdal pa skakačem za ljubljansko Ilirijo. Moj osebni rekord je 106,5 metra, dosegel pa sem ga na skakalnici v Liberecu v ČSSR, na skakalnici, katere rekord je 115 metrov. Na planiški velikanki še nisem skakal. Rad pa bi se pognal tudi čez njo. Doslej sem skakal le na 90-metrski planiški skakalnici.«

Zdravko Bogataj se je na letošnje svetovno prvenstvo pripravil celo leto.

»Dobro smo se pripravljali,« pravi. »Na svetovno prvenstvo v La Croix sta šla še Anželj in Bantam. Kakšno uvrstitev sem pričakoval pred prvenstvom? Vsekakor uvrstitev med prvo deseterico. Nikakor pa seveda ne tako visoko. Konkurenca je bila huda. Nastopilo je veliko dobrih skakalcev. Toda od medalje me je ločil le meter. Žal pa je bilo tekmovalje zelo slabo pripravljeno. Odjuga je namreč pobrala sneg in še v nedeljo zjutraj, na dan tekmovalja, nismo bili prepričani, če tekma bo ali ne.«

Tekma je vseeno bila. Toda tekmovalci so se morali odpeljati do 140 kilometrov oddaljenega smučarskega središča. To pa je pomenilo dve uri in pol vožnje. Zaradi naporene vožnje je Bantam, član naše ekipe, kasneje tudi odstopil.

»Načrtov nimam veliko,« pravi Zdravko Bogataj. »Veliko je odvisno od »sreče« ali »nesreče«. Posebno težak je prehod iz mladinske v člansko vrsto. Toda, če dobro in marljivo trenirajo, mislim, da tudi ta prehod ni tako težak.«

Zdravko je izredno zadovoljen tudi z delom v smučarski gimnaziji.

»Zadaj še orjemo ledino in letniki za mano bodo imeli še boljše možnosti za učenje. Kakšne prednosti imamo? Predvsem je pomembno to, da je učni program mogoče prilagajati in ga prilagoditi določenim terminom.«

Posebnih načrtov Zdravko za letos nima. Čaka pa ga najbrž še nastop na skakalnici v Holmenkolnu na Finskem. Nastop na tej skakalnici v znanem finskem smučarskem športnem centru pa je za vsakega skakalca velik uspeh, priznanje in čast. Tako bo tudi za našega skakalca Zdravka Bogataja; četrtega z mladinskega svetovnega prvenstva.

J. Govekar

Iskra prevzela vodstvo

Tri kola pred koncem TRIM lige v odbojki za člane v občinskem prvenstvu je vodstvo prevzela Iskra iz Kranja.

Izidi: Cestno podjetje: ŠD Adergas 0:2, ŠD Adergas: TRIM 0:2, TRIM: Cestno podjetje 2:0, Iskra: Gumar 2:1, Gumar: Golnik 0:2, Golnik: Iskra 1:2, PTT: Naklo 0:2 b. b., Naklo: ŠD Adergas 2:0, ŠD Adergas: PTT 2:0, Predosle: Tekstilni center 1:2, Tekstilni center: Gorenjski tisk 2:0, Gorenjski tisk: Predosle 0:2, TRIM: PTT 2:0 b. b., TRIM: Golnik 2:0 b. b., ŠD Adergas: Iskra 0:2, Iskra: Gorenjski tisk 2:0, Gorenjski tisk: ŠD Adergas 2:0, Cestno podjetje: Iskra 0:2, Iskra: Tekstilni center 2:0, Tekstilni center: Cestno podjetje 2:0, Gumar: Naklo 1:2, Naklo: TRIM 0:2, TRIM: Gumar 2:0, Cestno podjetje: Naklo 0:2, Naklo: Golnik 2:1, Golnik: Cestno podjetje 2:0, TRIM: Predosle 2:0, TRIM: Iskra 2:0, Iskra: Predosle 0:2 b. b., Cestno podjetje: PTT 2:0 b. b., PTT: Gorenjski tisk 0:2 b. b., Gorenjski tisk: Cestno podjetje 2:0, Tekstilni center: ŠD Adergas 2:0, ŠD Adergas: Gumar 0:2, Tekstilni center: Gumar 2:1.

Lestvica:

Iskra	10	8	2	16	8	18
Tekstilni center	9	8	1	16	5	17
Naklo	9	6	3	13	9	15
Golnik	9	4	5	12	10	12
Gorenjski tisk	9	3	6	6	12	12
Gumar	8	3	5	9	11	11
ŠD Adergas	8	2	6	4	12	10
Cestno podjetje	8	1	7	2	14	9
Predosle	6	2	4	7	9	8
PTT	6	0	8	1	16	2

zunaj konkurence

TRIM Šk. Loka	8	8	0	16	0	16
---------------	---	---	---	----	---	----

BOLNIČARKE V VODSTVU

Bolničarke z Golnika so dve koli pred koncem TRIM občinske lige za žene prevzele vodstvo na lestvici.

Izidi: Elektro: SDK 1:2, OŠ Simon Jenko: SDK 2:1, SDK: Golnik 0:2, Golnik: OŠ Simon Jenko 2:0, Elektro: Golnik 0:2, Gimnazija: Elektro 1:2, Iskra: Gimnazija 1:2, SDK: Iskra 0:2.

Lestvica:

Golnik	5	4	1	8	2	9
SDK	6	2	4	4	10	8
Partizan	3	3	0	6	0	6
Elektro	4	2	2	5	5	6

Triglav četrti

ZAGREB — V tukanjem 25 m baze nu so se plavalni kolektivi Fužinarja, Rudarja, Partizana in Crvene zvezde iz Beograda, Mladosti — OKI ter Triglava borili v finalnem delu za letošnji jugoslovanski plavalni pokal.

Orednja osebnost teh finalnih dvobojev je bil Kranjčan Borut Petrič, ki se je izredno odrezal. Na 200 m kravi se je namreč prvi spustil pod 4 minute in s 3:57,59 dosegel nov državni rekord. Nov rekord, popravil ga je za 5 sekund, pa je dosegel tudi v svoji standardni disciplini 1500 m kravi ter na vmesnih 800 m. Na 800 m je nova znamka 8:16,60, na 1500 m pa 15:35,32.

Ekipni vrstni red: 1. Crvena zvezda 33.287, 2. Mladost — OKI 31.405, 3. Fužinar 30.727, 4. Triglav 29.570, 5. Rudar 29.513, 6. Partizan 29.369.

Kraker drugi na državnem prvenstvu

POREČ — V nedeljo je bilo državno prvenstvo v kolesarskem krosu, ki se ga udeležilo okoli sto tekmovalcev iz vseh jugoslovanskih kolesarskih klubov. Kranjčani so se dobro odrezali, posebno člani, saj so dosegli nekaj lepih uvrstitev.

Rezultati — mlajši mladinci: 1. Herlec (Rog), 6. Kurent (Sava); starejši mladinci: 1. Zanoškar (Rog), 8. Derling, 11. Svovjansk, 12. Cuderman; člani: 1. Kahlina (M. C. Zagreb), 2. Kraker, 3. Valentič, 7. Ropret, 12. Rakuš, 15. Koder, 18. Pečnik.

Tekmovali pa so tudi veterani. V skupini 40—45 let je bil 3. Plestenjak (Kokrica). H. J.

Večja skrb za ostarele

Kranj – Center za socialno delo v Kranju je lani zastavil analizo o potrebah po negi ostarelih občanov na domu, ugotovitve in podrobnejši podatki o tej kategoriji prebivalstva v kranjski občini pa bodo znani marca. V občini se namreč že nekaj časa kaže potreba po organizaciji nege ostarelih na domu. To dejavnost so organizirali že v Mariboru in Ljubljani, vendar pa osnovnih podatkov o številu ljudi, ki bi nego potrebovali, za sedaj še ni bilo.

»V zadnjih letih se starostni sestav prebivalstva v kranjski občini spreminja, ugotavlja direktor Centra za socialno delo Kranj Franc Dolenc. »Po znanih podatkih je v občini 5 odstotkov prebivalstva starejšega od 65 let, kar je dokaj visoko nad strukturo prebivalstva Slovenije. Slovenija bo namreč tak odstotek dosegla šele v letu 2000. Takšen delež starejšega prebivalstva pa seveda zahteva tudi pripravljenost in usposobljenost reševati probleme starostnikov. Zdaj že vemo, da bi nego na domu potrebovalo 84 oseb, ki so bodisi priklenjeni na posteljo ali drugače ne morejo same skrbeti zase. Čaka nas torej v prihodnje priprava programa nege na domu, k čemur sodi tudi financiranje, kadri itd. Nova organizacija skrbi za ostarele naj bi predvidoma stekla v začetku prihodnjega leta.«

Nega ostarelih na domu bo dejansko nova oblika skrbi za starejše občane. V zadnjem času pa se pojavlja tudi večje popraševanje po bivanju v domovih za ostarele občane, kar kaže tudi na to, da se je spremenila miselnost o namenu teh objektov: za te domove se namreč zanimajo starejši občani, ki lahko oskrbnino plačajo sami, vendar pa iz različnih razlogov ne morejo stanovati sami, in se zato odločajo za družbo sebi enakih v domovih za starostnike. Tudi sama urejenost domov je izredno napredovala, če samo pogledamo novi kranjski Dom upokoencev na Planini; prav tako sodoben in tudi na zunanji izrednega videza pa bo prizidek k domu oskrbovancev Albina Drolca v Potočah pri Predvdvoru, ki bo prav tako odprt v kratkem. V njem bo 40 postelj. Skupaj z novim prizidkom bo tako v občini v domovih za ostarele 260 občanov. Treba pa je pri tem povedati, da je v sedanjih domovih tudi določeno število starejših občanov iz drugih občin, medtem ko so »kranjski« seveda tudi po zavodih v drugih krajih.

Varstvo starejših v domovih pa tudi ni poceni; vsota, ki jo socialno skrbstvo dodaja oskrbninam v domovih v celoti ali pa le deloma, je zadnja leta tako narasla, da dosega že 40 odstotkov vseh sredstev namenjenih za socialno skrbstvo v občini. Ko pa bodo oddane tudi postelje v novem prizidku doma v Potočah, bo najbrž potrebno odvajati za domsko varstvo ostarelih kar polovico letnega proračuna socialnega skrbstva v občini Kranj. L. M.

Na strelišču. Tudi »zadetki v polno« so pri biatlonu pomembni. Član ekipe Kranja Igor Hercog je odličen strelec.

Teden boja proti raku

(od 1. do 8. marca)

Letošnji teden boja proti raku poteka pod geslom »Zgodnje odkrivanje raka rešuje življenje«. Namen tedna je predvsem spomniti javnost na probleme in potrebo boja proti rakavim boleznim ter jo pritegniti k sodelovanju z zdravstveno službo pri reševanju teh problemov.

Ceprav so znana prizadevanja in novi izsledki onkološke službe širje po svetu, znani so moderni pripomočki in aparature za odkrivanje in zdravljenje rakavih obolenj, vseeno bolniki zamujajo pravi čas za zdravljenje. Največkrat zaradi nepoznavanja začetnih znamenj rakavega obolenja, mnogi zaradi strahu pred diagnozo, tretji se boje operacije in njenih posledic itd. Tako zamujanje je velika ovira za uspešnost terapevtskih posegov pri vseh kroničnih in degenerativnih obolenjih, pri raku pa je takorekoč usodno.

Prav tukaj pa se začnejo naloge Društva za boj proti raku, ki opozarja javnost in odgovorne družbene dejavnike na probleme in potrebe zdravstvenega varstva za boj proti raku, prebivalstvo in posameznike pa na pomen in nujnost sodelovanja pri odkrivanju in zdravljenju rakavih obolenj ter rehabilitaciji ozdravljenih bolnikov.

S sodobnimi metodami je danes mogoče odkriti več kot polovico raznih rakavih obolenj že zelo zgodaj, takrat torej, ko jih je še mogoče popolnoma ozdraviti. Žal pa le tretjina bolnikov pride pravočasno na zdravljenje. Vzrok bi lahko iskali v brezbriznosti do lastnega zdravja, do manjših tegob in motenj, s katerimi se rak javlja v svojem začetku; po drugi strani pa je treba omeniti tudi pretirani strah kot posledico vsesplošnega fatalističnega odnosa do te bolezni. Raku smo morda preveč pritisnili pečat mukotrpne bolezni, ki prinaša samo trpljenje in smrt, malo ali nič pa ne vemo, da med nami živi normalno življenje mnogo ljudi, ki so raka uspešno preboleli.

Vemo, da bi lahko pretežno število rakavih obolenj preprečili, če bi uspeli odstraniti oziroma preprečiti škodljivo delovanje kancerogenih dejavnikov, katerim je današnji človek izpostavljen v onesnaženem okolju, na zdravju škodljivem delovnem mestu in ob uživanju raznih industrijskih prehranskih artiklov. Odstranjevanje teh škodljivih vzrokov je gotovo naloga in odgovornost širše družbe, seveda pa je mnogo odvisno tudi od vsakega posameznika, od njegovega odnosa do življenjskega okolja, od njegovega načina življenja in razvad, ki jih ima, če omenimo na primer le kajenje.

Društvo za boj proti raku SRS ima v svojem programu za letošnje leto razširitev svojega članstva zlasti zdravstveno-osevšenih ljudi, ki bodo pripravljali delati kot pravi aktivisti v boju proti raku. V prizadevanja za zgodnje odkrivanje rakavih obolenj in odstranjevanje rizičnih faktorjev bo potrebno vključiti še več zdravnikov splošne prakse in drugih zdravstvenih delavcev za aktivno sodelovanje v preventivnem boju proti tej bolezni; javnost pa bo društvo v predavanjih, brošurami in drugim gradivom spoznavalo z rakavimi obolenji in možnostmi zgodnjega zdravljenja ter odkrivanja te bolezni. Zato si bo Društvo SR Slovenije prizadevalo za ustanavljanje novih društev tudi v pokrajinah in v posameznih občinah.

Letos nič bolj ugodno

Kranj – Tudi letos se kranjskemu šolstvu ne obetajo boljši časi. Na osnovi republiškega zakona očasem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti so delegati obeh zborov skupščine izobraževalne skupnosti pred nekaj dnevi sprejeli začasni plan financiranja. V tem planu so predvideli 47 milijonov 765 tisoč dinarjev dohodkov, kar je polovico lanske celotne vsote, pri čemer pa so upoštevana sredstva za valorizacijo osebnih dohodkov ob koncu lanskega leta in 50 odstotkov lanskega denarja za dopolnilno delo in interesne dejavnosti. Polovico lanskega deleža bodo dobili tudi drugi uporabniki proračuna izobraževalne skupnosti. To so glasbena šola, delavska univerza, osnovna šola za odrasle in letalsko-modelarska šola.

V programu začasnega financiranja so zajete vse postavke lanskega leta. Do bistvenih sprememb je prišlo samo pri načrtovanju sredstev za vzgojno-izobraževalno dejavnost za predšolske otroke, ki po novem sodi k skupnosti otroškega varstva. Sredstva, ki so bila namenjena za to dejavnost in sicer 5 milijonov dinarjev, so prenešana na skupnost otroškega varstva.

Ceprav je položaj v šolstvu letos v primerjavi z lanskim letom le nekoliko boljši, ker je financiranje, čeprav le začasno, urejeno vsaj za prvo polletje, medtem, ko lani vse do poletja praktično niso vedeli koliko smejo porabiti in za katere dejavnosti, se položaj še vedno ni dosti spremenil. Kokla je prav gotovo premajhno upoštevanje hitrega razvoja šolstva v kranjski občini in s tem stalnega širjenja dejavnosti, ki bi zahtevale precej več denarja, kot ga ima IS na voljo. Prav tako proračun močno obremenjuje vzdrževanje šol oziroma bi ga moralo obremenjevati. Ker pa je šolska odeja na vseh koncih prekratka, se varčuje tudi na tem koncu.

Kot problem, ki je najhujši v šolstvu, pa v zadnjih letih navajajo kadrovanje. Novih učiteljev ni, razpisi ostajajo nezasedeni, nove pedagoške gimnazije pa bodo vzgojile učitelje šele čez nekaj let. In zakaj ni učiteljev? Vedno znova in znova pogrevamo, da so osebni dohodki prenizki in tudi so. Lani ob koncu leta so bili sicer nekoliko popravljeni, vendar je odstotek že kar smešno nizek. Popravljeni so bili v poprečju za dva in pol odstotka. S tem se seveda niso niti približali dohodkom delavcev v gospodarstvu. Če pa so »plače« nizke, če šolnik le težko pride do stanovanja, če ni denarja za dopolnilne in interesne dejavnosti in za druge vzgojne in učne cilje, ki jih kot porabniki najemnih storitev nalagamo šoli in, če bo v šolstvu še naprej treba varčevati na vseh koncih in krajih, samo lepe šole ne bodo več dolgo prinašale uspehov. Treba bo poskrbeti tudi za boljši gnotni položaj vsega šolstva, saj ni dovolj šole le zgraditi. V njej je treba tudi delati. L. Bogataj

Srčne borbe na poključskih smučiščih

Nadaljevanje s 1. strani

Generalpodpolkovnik Jože Ožbolt je v nadaljevanju razgovora z novinarji poudaril, da tudi starešine JLA vse češče obiskujejo osnovne, srednje in druge šole ter posredujejo svoje izkušnje učencem in dijakom. To sodelovanje se bo v prihodnje prav gotovo še razširilo.

»Armada naj postane tudi šola športa«, je poudaril Jože Ožbolt. »Predvsem imamo dobre trenerje za štelstvo, atletiko in razne borilne športe. Zakaj naj bi ta kader ostal »neizkoriščen«? Seveda pa imamo mnogo načrtov za gradnjo objektov, ki so potrebni za vse to. V Postojni, kjer bo letno prvenstvo našega ljubljanskega armadnega območja, ter v Mariboru, kjer bo vsearmadno prvenstvo v letošnjem letu, lahko rečem, se v tem trenutku mnogi objekti že gradijo.«

Treba pa je hkrati reči, je bilo poudarjeno na razgovoru, da se stiki z mnogimi športnimi društvi, organizacijami in drugimi dejavniki še krepijo.

»Pri nas dajemo največjo pozornost množičnosti«, je dejal komandant najboljše enote na področju ljubljanskega armadnega območja v lanskem letu Momčilo

Nekdanji državni atletski reprezentant Franc Hafner iz Skofje Loke se kot kaže odlično počuti tudi na smučeh. Kondicije mu ne manjka. Pa tudi strelec je dober.

Marjanac. »S pripravi za tole tekmovanje smo začeli že sredi marca lani. V tem času pa so »moji« fantje prejeli že mnogo odličij. Dosegali so predvsem prva in druga mesta. Mnogi so se pri nas naučili smučati, zdaj pa so že kar odlični tekmovalci...« Najboljši s Poključke bodo šli na vsearmadno prvenstvo na kopanik.

Rezultati: štafete 4 x 5 kilometrov – 1. Kranj (Gabrovec, Špurej, Grilc, Gaber) 1,56;25,46; 2. Postojna 2,36;45,08; 3. Maribor 2,40;17,61, **biatlon** – 1. Matković 57;32,84, 2. Hafner 1,00;08,54, 3. Kordež 1,08;35,48, (vsi Kranj), **veleslalom** – 1. Kalan 1,43,51, (Kranj), 2. Levovnik 1,45,65 (N. mesto), 3. Bedrač 1,45,86 (Kranj)

Skupni vrstni red: 1. Kranj, 2. Maribor, 3. Postojna, 4. Ljubljana, 5. Novo mesto

Besedilo: J. Govekar
Slike: F. Perdan

Posavec – Zadnjič sem se peljal po dobri stari gorenjski cesti skozi Bistrico, Podbrezje, Posavec in Brezje, da bi malce pogledal, kako je kaj zdaj v teh, nekdanj zelo prometnih krajih. Posebno ob avtobusnih postajališčih sem strmel, ostala so takšna, kot so bila. Prav lahko jih je primerjati z zame najboljše zanikrno, malomarno, sramotno in vse obsodbe vredno avtobusno postajo v Podvinu, čeprav so malce manj osvinjana kot podvinsko čudo ob glavni cesti. Avtobusne ute so provizoriji, na več postajah jih sploh ni, če pa že so, jih ponavadi krasi čudežni vozni redi, na pol podrti strehe, polomljene klopi itd.

Alpetourve vozne dileme

Najbolj zanimiv je bil vsekakor Posavec s svojo avtobusno uto in dvema voznima redoma v njej: starim in novim. Stari, častitljivo veliki vozni red se bohoto v njej, ob njem pa je miniaturni Alpetourvo vozni red. Res krasna pogruntacija Alpetoura, da pusti na postajališču kar dva vozna reda. Ob vseh peripetijah in dogodivščinah potnikov po avtobusih je naravnost nujno, da jih Alpetour bega in vznemirja še z dvema voznima redoma. Krajani seveda dobro vedo, kateri je nov in kateri je star, in se pač nočejo pritoževati, zame, slučajnega potnika, ki pridem na Posavec v času ribolova ali tedaj, kadar si v oštariji zaželim kvak, kvak, danes sveži krak, pa je tisto avtobusno postajališče še ena Alpetourova zanikrnost.

Me pa res pravi zanima, kako se sporazumevajo o odhodih avtobusni šoferji in sprevodniki, veste, tisti številni dosledni, od hudirja vestni, ki si pulijo lase, kadar sekundo kasnijo. Do zares komičnih situacij mora priti, ko se na Posavcu spričkajo, po katerem voznem redu in v katero smer...

Prijateljsko srečanje planincev

Kranj – »Kranjčani smo izredno veseli, da ste planinci in alpinisti iz pobratenega mesta Rivolija in Montelimara iz Francije prišli na obisk k nam. Vaš obisk prispeva k nadaljnjemu uresničevanju programa sodelovanja med Rivolijem in Kranjem in med francoskim Montelimarom in Kranjem. Ko smo sklepali prijateljsko in pobrateno, smo menili, da jima morajo dati vsebino delovni ljudje in občani z medsebojnimi srečanji in poznanstvi. Več bo srečanj med ljudmi našega mesta z ljudmi vaših mest, globlje bo prijateljstvo in večji prispevek k prijateljstvu in miru med narodi!«

S temi besedami je v petek, 25. februarja, predsednik kranjske ob-

činske skupščine Tone Volčič pozdravil planince iz italijanskega Rivolija in francoskega Montelimara, ki so prišli na obisk h kranjskim planincem in jim s tem vrnili obisk. Na srečanju, ki je trajalo do včeraj, so se planinci treh mest iz treh držav dogovorili za nadaljnje sodelovanje in medsebojno izmenjavo izkušenj. Na srečanju, ki je bilo v Predvdvoru, so Kranjčani gostom podarili spominska darila, gostje pa so se s spominskimi darili oddolžili gostiteljem. Le-ti so italijanske in francoske planince v soboto popeljali na Krvavec, kjer so se nadaljevali pogovori o sodelovanju, položaju in organiziranosti naše planinske organizacije v Italiji in Franciji. Gostje so se povzpeli na nekatere bližnje vrhove in se včeraj vrnili v domovino. -jk

S sprejema italijanskih in francoskih planincev pri predsedniku kranjske občinske skupščine Tonetu Volčiču – Foto: F. Perdan